Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◎ № 47 (7. 136) ◎ 1990 йил 26 февраль, душанба ◎ Баҳоси 3 тийин

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 22 февраль куни бўлган мажлисида КПСС янги Уставининг партия ташкилотлари, коммунистлар ва партиясизлардан тушган таклифлар асосида ҳамда КПСС Марказий Комитетининг партия съездига Ҳаракат дастури лойиҳаси қоидаларига биноан тайёрланган лойиҳаси муҳокама қилинди.

Сиёсий бюро кенг ва изчил муҳокама қилиш натижасида КПСС Устави лойиҳасини узил-кесил ишлаб чиқишни ва уни Марказий Комитет Пленуми муҳокамасига тақдим этишни мақсадга мувофиқ деб топди.

Мажлисда КПСС XXVIII съездини чақириш билан боғлиқ, шу жумладан съездга вакиллик нормаси, делегатлар сайлаш тартиби тўғрисидаги, партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампаниясини ўтказиш ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди. Ушбу масалаларга доир тегишли таклифлар ҳам Марказий Комитет Пленумида кўриб чиқилади.

Сиёсий бюро Марказий Комитетининг 1990 йил февраль Пленуми якунларини билан боғлиқ тадбирларни кўриб чиқди. Бу тадбирларни марказда ва жойларда амалга ошириш зарур. Ҳозирги вақтда сиёсий ва ташкилотчилик ишларида энг муҳими КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига Ҳаракат дастурини, съезд олди бошқа ҳужжатларини ҳар томонлама муҳокама қилишни авж олдириш, партияни тубдан янгилаш ва қайта қуриш вазифаларини амалга ошириш учун жамиятдаги соғлом кучларни жипслаштириш мақсадида съездга тайёргарликдан зўр ғайрат билан фойдаланишдан иборат эканлиги таъкидланди. Барча йўналишларда амалий натижаларга эришиш, бошланғич партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари фаоллигини ошириш зарур.

КУЧ-ҒАЙРАТЛАРНИ БИРЛАШТИРИШ— ҚАЙТА ҚУРИШ МУВАФФАҚИЯТИНИНГ ГАРОВИ

24 февраль куни Тошкентдаги В. И. Ленин номли Халқлар дўстлиги саройига СССР, Ўзбекистон ССР, маҳаллий Советларнинг халқ депутатлари, корхоналар ва муассасалар, партия ташкилотлари, маҳалла ва уй-жой комитетлари, ўқув юртларининг вакиллари, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари келишди.

Кенгашни Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Ш. Р. Шоабдураҳимов очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. А. Каримов доклад қилди. (Доклад газетанинг бугунги сонида эълон қилинмоқда).

Докладни муҳокама қилишда маҳалла комитетлари ишини мувофиқлаштириб турувчи шаҳар кенгашининг раиси, Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтининг директори Қ. Ф. Фозилхўжаев, 9-туғруқхона гинеколог врачи С. Н. Дудина, «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг йиғувчи слесари Р. Абдуқодиров, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қўлёзмалар институтининг директори А. П. Қаюмов, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети партия комитетининг секретари Р. Ҳ. Набиулин, Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг милиционери К. С. Азизов, «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз комитетининг раиси А. Юсупов иштирок этдилар.

Қайта қуриш кенг жамоатчиликни ҳаракатга келтирди, деб таъкидлашди нотиқлар. Жамият ҳаётининг барча соҳаларида туб ислоҳотларнинг осон кўчмаётган жараёни бормоқда. Хўжалик ташаббуси ва омилкорлик учун кенг майдон очилмоқда, барча халқлар, республикалар ва регионларнинг чинакам мустақиллиги учун кафолатлар пайдо бўляпти. Одамлар янгиланиш бўлишини истайдилар, яхши меҳнат қилишни ва шунга яраша яхши яшашни истайдилар. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига Ҳаракат дастури лойиҳаси ҳозир умумхалқ муҳокамасига ҳавола этилган, бу дастур совет жамиятини демократиялашнинг янги имкониятларини очади.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари, шунингдек маҳаллий Советлар депутатларига куни кеча бўлиб ўтган сайлов бунга бир мисол бўлиб хизмат қила олади. Мураккаб шароит, ижтимоий ҳаётдаги жўн бўлмаган муҳитга қарамай, сайлов бутун республикада уюшқоқлик билан, омманинг юксак гражданлик фаоллиги руҳида ўтди. Сайловда сайловчиларнинг 90 фоизидан кўпроғи иштирок этганлигини айтишнинг ўзи кифоя. Натижада ҳокимиятнинг барча органлари, яъни Ўзбекистон ССР Олий Советидан то қишлоқ Советигача ҳамма ана шундай органлар асосан шакллантирилди.

Кенгашнинг вазифаси эса ҳозир, сайловдан кейиноқ Тошкентдагина эмас, бутун республикада, бутун мамлакатда барчани ҳаяжонга солиб турган, одамларни безовта қилаётган ҳаётий, жуда долзарб масалаларни яна бир карра муҳокама қилишдан иборат. Бу ўринда гап аввало ҳар бир депутатга ва бутун Совет ҳокимиятига халқ томонидан берилган бош наказнинг сиёсий мазмуни, маънавий, умуминсоний моҳияти ҳақида: интизом ва тартибни таъминлаш, ижтимоий ва миллий мансублигидан қатъи назар одамларнинг — қайси регионда, қайси шаҳар ёки қишлоқда яшаётганидан қатъи назар ҳар бир кишининг осойишталиги ва хавфсизлигини таъминлаш тўғрисида бормоқда.

Шу нарса маълумки, жамиятга қарши, жиноятчи унсурлар бизни миллатлараро муҳолифлик, ўзбошимчалик ва тартибсизлик йўлига итариб юборишга уринмоқдалар. Бу қандай оқибатларга олиб келишини Кавказорти, Фарғона, Душанбе, бошқа регионлардаги воқеалар кўрсатиб турибди. Жўн бўлмаган муаммоларни митинглар ва иш ташлашлар йўли билан эмас, балки амалий ишчан ёндашувлар асосида ҳал этиш мумкин ва керак. Ғаламислар ва жиноятчиларга кескин зарба бериш, қайта қуришни улардан ҳимоя қилиш учун жамиятдаги барча соғлом кучларни бирлаштириш зарур.

Халқ ҳокимияти органлари бўлган Советлар ҳамда халқнинг хоҳиш-иродаси билан сайланган ва унинг ваколатли намояндаси бўлган ҳар бир депутат меҳнаткашларнинг эҳтиёжлари, ташвишлари ва манфаатларига ҳамиша ҳамнафас бўлиб яшасагина ўз зиммасидаги масъулиятли вазифани муваффақият билан адо этиши мумкин. Агар кенгроқ маънода оладиган бўлсак, бу ўринда гап кучларни бирлаштириш, партия, совет, давлат органларининг аҳоли билан, гражданларнинг барча жамоатчилик тузилмалари ва уюшмалари билан мустаҳкам алоқаси тўғрисида бормоқда. Яъни, муаммоларни ҳал этишга, одамларнинг турмушини яхшилашга, вазиятни барқарорлаштиришга астойдил ёрдам беришни истаётган, ўзаро ғанимлик, ёвузлик ва зўравонликка қарши чиқаётган барча кишилар билан ана шундай алоқа қилиш тўғрисида боряпти.

Халқ депутатлари шуни ҳаммадан кўра яхшироқ уқиб олишлари керакки, агар бизнинг ўзимиз ўз хонадонимизда тартиб ва интизом ўрнатмасак — бунинг учун эса СССР Олий Совети яқинда қабул қилган Баёнотни ҳисобга оладиган бўлсак Советларда барча асослар, барча қонуний ва ҳуқуқий имкониятлар бор — у ҳолда ўша депутатларимиз халқ ишончидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўла олмайдилар.

Ҳозир республика ҳал қилувчи маррададир. Одамлар нормал яшашни истамоқдалар, вазиятни барқарорлаштириш, ҳар бир кишининг хавфсизлигига кафолат бўладиган жамоат тартиби ўрнатиш тарафдоридирлар. Шу яқин орада бунга эришиш учун имкони бўлган барча ишларни қилиш — барча халқ депутатларининг муқаддас бурчидир.

Кенгаш қатнашчилари республика аҳолисига мурожаатнома қабул қилдилар. Ўткир иқтисодий, ижтимоий, экологик муаммоларни ва бошқа муаммоларни, деб таъкидланади мурожаатномада, ишга астойдил киришиб миллатлараро муносабатларни, ҳуқуқ-тартиботни ва интизомни мустаҳкамлаш йўли билангина ҳал этиш мумкин.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

И. А. КАРИМОВ доклади

Ҳурматли ўртоқлар!

Сизлар билан биз ташвишли, кескин ва ниҳоятда масъулиятли бир пайтда, ҳаётимизда бурилиш қилинаётган белгиловчи маррада йиғилдик. Ўтган якшанбада Ўзбекистон ССР халқ депутатлари ва республика халқ депутатларининг маҳаллий Советларига сайлов бўлиб ўтди. Илгари ҳеч қачон сайловлар мана шундай мураккаб, қизғин вазиятда ўтмаган эди, десак хато бўлмайди. Одамлар ҳам илгари ҳеч қачон ўзларининг шу қадар кўп ташвиш ва умидларини, талаб ва орзуларини сайлов билан боғлашмаган эди.

Қайта қуриш меҳнаткашларнинг жуда кенг қатламларини — ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар, зиёлиларни фаол сиёсий турмушга уйғотди. Демократия халққа ўзининг чинакам хоҳиш-иродасини изҳор этиши учун шарт-шароитларни таъминлади. 18 февраль сайлов куни республикада сайловчиларнинг 90 фоиздан кўпроғи қатнашди. Айрим округларда Қонунга мувофиқ такрорий овоз бериш ва такрорий сайлов ўтказилишига қарамай, барча идоралар — Ўзбекистон ССР Олий Советидан тортиб қишлоқ Советларигача асосан тузилди. Яқин кунлар ичида улар бутун ҳокимиятни ўз қўлларига олиб, юксак ва ниҳоятда масъулиятли вазифаларни бажаришга киришишлари керак.

Улар янги шароитда, янги ижтимоий-сиёсий вазиятда ишга киришадилар. Ўзларингизга маълумки, КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми, Марказий Комитетининг партия XXVIII съездига Ҳаракат дастури лойиҳаси КПСС ва бутун жамият ҳаётида янги босқични белгилаб берди. Бу лойиҳани февраль Пленуми маъқуллади ва уни умумпартия, умумхалқ муҳокамасига қўйди.

Мазкур кенгашнинг мақсади ва моҳияти шундан иборатки, сайлов якунлари бўйича дарҳол ҳаммамиз — турли поғоналардаги Советларнинг депутатлари Тошкентда ва областдагина эмас, шу билан бирга бутун республикада, бутун мамлакатда одамларни қизиқтириб, ташвишга солаётган, сира ҳам кечиктириб бўлмайдиган ғоят муҳим, энг долзарб масалалар хусусида яна бир марта маслаҳатлашиб олишимиз керак. Бугун мен илтимос қилардимки, ким қайси лавозимда, вазифада бўлишидан қатъи назар, уларга қандай талаблар, танқидлар, норозиликлар бўлса, ҳаммасини очиқ айтиш керак. Бугунги ҳокимият, раҳбарият олиб бораётган сиёсат тўғрисида кимда қандай фикр бор: ёқадими у бизларга, йўқми, айтишни илтимос қилардим.

Депутатликка ҳар бир номзод у қайси Советда овозга қўйилган бўлишидан қатъи назар, сайловчилар билан ўтказилган бир қанча учрашувлар ва суҳбатларда унга кўпдан-кўп наказлар берилди, ғоят хилма-хил илтимослар истаклар, **боринг-ки**, талаблар айтилди. Депутатликка ҳар бир номзод ҳам ана шу наказларни бажариш, ўз округидаги, мазкур жойдаги бирон-бир етилган масалани ҳал этиш учун қўлимдан келган ҳамма ишларни қиламан, деб ваъдалар берди, зиммасига мажбуриятлар олди. Уй-жой ёки йўл, мактаб ёки касалхона, болалар боғчаси ёки магазин қурилиши бўлмасин, одамлар бизга топширган аниқ-равшан муаммоларнинг ҳаммаси ҳал бўлишини таъминлаш — ўз сайловчиларимиз олдидаги, бутун халқ олдидаги бурчимиз, муқаддас вазифамиз, ғоят юксак даражадаги масъулиятимиздир.

Аммо бугун, биз ҳар биримизга сайловчилар нимани аниқ қилиб айтганини яна бир марта эслатиб қўйиш учун йиғилганимиз йўқ. Такрор айтаманки, буни ҳар бир депутат, ҳар бир Совет ўзининг амалий фаолиятида ҳал қилади.

(Давоми иккинчи бетда).

© ТОШКЕНТ. 1990 йил 24 февраль В. И. Ленин номидаги ССР халқлари дўстлиги саройида.

Р. Шарипов суратлари.

СССР, Ўзбекистон ССР, Тошкент шаҳридаги маҳаллий Советлар халқ депутатларининг, маҳаллалар ва сайловчилар жамоатчилигининг республика аҳолисига МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

Республикамиз, бутун мамлакат қийин даврни бошидан кечирмоқда. Революцион қайта қуриш барча меҳнаткашларда сиёсий турмушда фаолликни қўзғатди, кенг ижтимоий кучларни ҳаракатга келтирди.

Ўтмишни танқидий идрок этиш давом этмоқда, барча эски, умри тугаган нарсаларни, инсонни камситадиган, унинг яхши меҳнат қилишига ва хизматига яраша яхши яшашига халақит берадиган ҳамма нарса улоқтириб ташланмоқда. Сиёсий ва иқтисодий системаларни туб ислоҳ қилиш, миллий, ижтимоий ва маънавий соҳаларда туб ислоҳотлар ўтказиш каби қийин жараёнлар давом этмоқда. Бу ислоҳотларни ўтказишдан мақсад ҳар бир меҳнатчи ва коллективнинг хўжалик соҳасидаги ташаббуси ва омилкорлигига йўл очиб беришдан, барча халқлар, ҳамма республикалар ва регионларнинг чинакам мустақиллигига кафолатни вужудга келтиришдан иборат.

КПСС Марказий Комитетининг умумпартия, умумхалқ муҳокамасига қўйилган партия XXVIII съездига Ҳаракат дастури бунинг учун янги имкониятлар очиб беради. СССР халқ депутатларининг съездларида, мамлакат Олий Советининг сессияларида жамиятимизнинг янги — инсонпарвар ва демократик қиёфасини белгилаб берадиган муҳим қонунлар муҳокама қилинмоқда.

Қайта қуриш қийинчиликларсиз ва зиддиятларсиз ўтмайди. Турли ижтимоий табақалар ва гуруҳларнинг, миллий муддаоларнинг қаттиқ тўқнашуви юз бермоқда, миллатлараро муносабатларда чигалликлар вужудга келмоқда. Тўпланиб қолган, кўп жиҳатдан қийин муаммоларнинг ечимини фақат қонунийлик, демократия ва ошкоралик йўлидагина излаб топиш мумкин. Бунинг учун бошқа усулнинг ўзи йўқ. Бошқа йўл — анархия ва бошбошдоқлик, муҳолифлик ва бузғунчилик бўлиб, бундан ҳеч ким наф кўрмайди, аммо ҳамма ютқазади.

Жамиятга қарши, жиноятчи шахслар бизни ана шундай ҳалокатли йўлга итаришга уринмоқдалар. Улар миллий туйғулардан, қайта қуришнинг қийинчиликлари ва мураккабликларидан ўз тарзини мақсадларини кўзлаб фойдаланиб, ғаламислик мақсадлари йўлида демократия ва ошкораликдан фойдаланиб, партияга, армияга, совет тузумига туҳмат ва бўҳтонлар ёғдирмоқдалар. Тартибсизликлар, ур-йиқитлар, зўравонлик қилишни келтириб чиқаришга уринмоқдалар. Кавказортидаги, Фарғона ва Душанбедаги, бошқа регионлардаги фожиали воқеалар ўзларини халқ ва озодлик учун курашчи қилиб кўрсатишга уринаётган кишиларнинг ниқобини йиртиб ташлади, уларнинг ҳақиқий башарасини кўрсатди. Улар ўзларини панага олиб, зимдан ҳаракат қилиб, чиниқмаган ёшларни ур-йиқит ва жиноят қилишга ундамоқдалар, фарзандларимизнинг тақдирини ва қалбини мажруҳ қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг мамлакат меҳнаткашларига мурожаатномасида жуда тўғри таъкидлаб ўтилганидек, биз ҳар қандай сафсатабозлар ва сиёсатбозларнинг демократияга зид, ғайриқонуний хатти-ҳаракатларига, уларнинг миллий нифоқни, ижтимоий душманликни авж олдиришларига, жамиятда жаҳолат ва шафқатсизликни, ташвиш ва ишончсизликни вужудга келтиришга уринишларига тоқат қила олмаймиз ва тоқат қилмаслигимиз керак.

Биз — депутатларимиз, Республика меҳнаткашлари — ишчилар ва деҳқонлар, хизматчилар ва зиёлилар, ветеранлар ва ёшлар, Ўзбекистонда яшовчи барча миллатлар ва элатларга мансуб кишилар бизни сайлаб бу билан бизга ишонч билдирдилар, катта ваколатлар ва ҳокимиятни бердилар. Лекин шу билан бир вақтда зиммамизга республика тақдири учун, шаҳарларимиз ва қишлоқларимизда тинчлик ва осойишталик бўлиши учун, одамларнинг хавфсизлиги, ҳар бир кишининг қадр-қиммати ва шани учун юксак масъулиятни ҳам юкладилар.

Халқ бизга берган асосий наказ — тартибсизликларга, одамларнинг нобуд бўлишига ва вайронгарчиликларга йўл қўймасликдан, интизом ва жамоат осойишталигини таъминлашдан, сиёсий ғаламисларнинг, порага ўчган жиноий кучларнинг фарзандларимиз тақдири билан ўйнашишига йўл қўймасликдан иборат.

Бу эса зиммамизга демократия билан митинг сафсатабозлигини, ошкоралик билан туҳматни, эркинлик билан анархияни аниқ фарқлай билиш вазифасини юклайди. Биз одамларнинг фаоллигини ва ғайратини бунёдкорлик йўлига солишимиз керак. Биз СССР Олий Совети Баёнотига мувофиқ, қайта қуришни ҳимоя қилиш учун, асрий инсоний қадриятларимиз — дўстлик, яхши қўшничилик меҳмондўстлик ва эзгуликни асраб қолиш учун халқ бизга берган ҳокимиятдан фойдаланишимиз шарт. Мамлакатимиздаги бошқа халқлар каби ўзбек халқи ҳам азалдан ана шундай фазилатлари билан ном чиқарган.

Республикада мураккаб муаммолар кўп, халқимизнинг катта бунёдкорлик ишлари кўп. Биз республикамизни иқтисодий ва ижтимоий қолоқликдан чиқариб, аҳоли барча табақаларининг турмуш даражасини оширишимиз, миллионлаб одамларни иш билан ва нормал иш ҳақи билан таъминлашимиз, ўткир экология муаммоларини ҳал қилишимиз, ёшларимизнинг таълим олиши, маънавий ва жисмоний камол топиши учун шароит яратишимиз, халқимизнинг ажойиб маданий анъаналарини мустаҳкамлашимиз ва кўпайтиришимиз лозим. Республиканинг иқтисодий мустақиллигига, ўзини ўзи бошқариши ва ўз хоражатларини ўзи қоплашига қаратилган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилишини таъминлаш зарур. Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди дастурида ана шу ва бошқа вазифалар аниқ белгилаб берилган бўлиб, уларни ҳар биримиз ўз шахсий сайловолди программаларимизга асос қилиб олганмиз.

Бу дастурни бажариш учун ҳозиргинг ўзидаёқ жуда кўп иш қилинмоқда. Пахта учун қўшимча ҳақ ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ана шу ва бошқа харид нархларини ошириш юзисидан қатъият билан олиб борилаётган ишлар, қишлоқ меҳнатчилари шахсий ёрдамчи хўжаликларини юритишлари ва якка тартибда уй қуришлари учун уларни кенгайтирилган томорқа участкалари билан таъминлаш, кам таъминланган кўп болали оилаларга, ногиронлар ва пенсионерларга ёрдам, қичик ёшдаги мактаб ўқувчилари ва бемор ҳомиладор аёлларга бепул овқат, ётоқхоналар етишмаслиги сабабли шахсий квартираларда яшашга мажбур бўлган студентларга квартира ҳақининг бир қисмини тўлаш, шаҳар ва қишлоқларни, жумладан, Тошкентни ижтимоий жиҳатдан қайта қуриш, истеъдодли ёшларимизни ўқиш учун мамлакатнинг энг яхши олий ўқув юртларига ва илмий марказларига юбориш, ўзбек тилига давлат мақомини бериш ва халқнинг севимли «Наврўз» байрамини тиклаш ана шулар жумласидандир.

Лекин булар дастлабки қадамлар, холос. Олдинда катта ва кенг миқёсли ишлар турибди. Бу ишларни муваффақиятли бажариш учун бутун мамлакатда бўлгани каби Ўзбекистон меҳнаткашларига ҳам осойишталик ва тартиб, интизом ва уюшқоқлик зарур. Ана шу осойишталик ва тартибни, интизом ва уюшқоқликни таъминлаш бизнинг энг асосий бурчимиз ва жуда муҳим вазифамиздир.

Биз барча халқ депутатларини, барча партия, совет, давлат идораларини, жамоат ташкилотлари ва ҳаракатларини, республиканинг барча соғлом кучларини, республиканинг бутун аҳолисини қонунга қатъий риоя этишга, ижтимоий ғоялар ва жиноятчиларга қатъиян зарба беришга, қайта қуришни улардан ҳимоя қилишга, ҳар бир фуқаронинг ҳавфсизлигини таъминлашга, интизом ва жамоат тартибини мустаҳкамлашга, тинч меҳнат ва тинч ҳаётни таъминлашга даъват этамиз, тинч турмушни ва Ўзбекистонда яшовчи барча кишиларнинг фаровонлигини таъминлаш учун ҳамма ишни қилишга чақирамиз.

И. А. КАРИМОВ доклади

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Гап шу ҳақда боряптики, биргаликда йиғилишиб, сайловчиларимизни, бутун халқни ҳаммадан кўпроқ нима ҳаяжонга солаётганини, нималар ташвишлантираётганини ҳамжиҳатлик билан аниқлаб, уни ҳар бир кишининг онгига етказиш керак. Марказда ҳам, жойларда ҳам ҳар бир депутатга ва бутун Совет ҳокимиятига халқ берган асосий наказнинг сиёсий мазмуни ҳақида, унинг ахлоқий, умуминсоний моҳияти тўғрисида гап боряпти.

Ўртоқлар!

Қайси бир китобда ғоят ибратли ривоятни ўқиган эдим. Эмишки, Амир Темур ярим жаҳонни забт этиб, олис ўрмон қабилаларига бориб етибди, хуллас, уларни ҳам ўзига бўйсундирибди. Қайсар ва жангари, озод ва самимий бу қабила бошлиғи чорасизлик туфайли, Темурга қуролларини топширар экан, қуйидаги гапларни айтибди: — Эй, Амир! Сен бизни қурол кучи билан енга олдинг. Бироқ сенга айтадиган шартларимиз бор. Агар сен қассоб бўлсанг, бизни сўйиб ташла, агар сен савдогар бўлсанг, сотиб юбор, агар подшо бўлиб келган бўлсанг — бизга бахт ато эт!

Бу ривоятнинг синфий, тарихий йўналиши айни чоғда бизни қизиқтираётгани йўқ. Бу ҳикоятда ажойиб бир ҳикмат барқ уриб турибди. **Яъни, элга пешвоман деб, ўртага чиқдингми,** унинг ишончини қозондингми — бу ишончни энди асл виждон билан, покиза фаолият билан оқламоқ керак бўлади. Бу талабни эскичасига айтсами, янгичасигами — барибир, моҳияти бир хил бўлиб қолаверади. **Яъни халқ вакили халқнинг посбони, халқ раҳбари бўлиб халқнинг иссиқ-совуғидан хабардор бўлғувчи сирдошига айланиши шарт.**

Ҳозирги вазиятда бундай талаб айниқса муҳим бўлиб, кишини ҳаяжонга солади. Воқеалар тезлик билан ўзгараётганини, деярли ҳар нарсада кескинлик кучайиб бораётганини, турли миллатларнинг вакиллари ўртасида ўзаро муносабатлар ўткирлашиб кетаётганини ҳаммамиз сезиб турибмиз. Ҳар хил ижтимоий гуруҳларнинг ўзаро шубҳа-гумони ва бир-бирини асоссиз равишда айблашлари ортиб бораётганини, одамлар тошбағир бўлиб қолаётганини ҳам кўриб турибмиз. Олдин одамлар «яшаш қийин бўлиб қолди» деса, ҳозирги ҳаётда **«яшаш даҳшатли бўлиб қолди» деган ибора пайдо бўлганига кўз юмиб бўлмайди.**

Шу боисдан бугунги мақсад одамларни ташвишлантираётган энг асосий масалалар ҳақида айни мана шундай кенг доирада, мана шундай нуфузли анжуманда рўй-рост гаплашиб олиш: **нималар содир бўляпти, биз қаёққа қараб кетяпмиз, деган ҳаяжонлантирувчи саволларга жавоб қайтаришимиз ниҳоятда зарурдир. Вазиятни юмшатиш ва барқарорлаштириш, хавотирлик ва кескинликка барҳам бериш, ҳар бир кишида ўз оиласининг бугунги куни ва келажагига ишонч уйғотиш учун биз олий ваколатлар бериб қўйилган ва юксак масъулиятли халқ депутатлари нималар қилишимиз кераклигини белгилаб олишимиз зарур.**

Энг аввало, ўзимизга шундай бир савол беришимиз керак: ҳар бир фуқаро, ҳар бир инсон, оила бошлиғи ҳокимиятдан, яъни Совет ҳокимиятидан нимани кутаяпти?

Барча замонларга ва халқларга хос бўлган энг асосий, энг муҳим, энг умумий мақсадни аниқлайдиган бўлсак, шуни тўла асос билан айтиш мумкинки, давлат пайдо бўлган пайтдан буён, инсон ўзининг хавфсизлигини ҳимоя қилишни, шахсий ҳуқуқлари ва эркинликлари таъминланишини давлатдан кутади, ҳокимиятдан нажот излайди. Ҳокимият шу табиий талабларга жавоб беролмаса, очиғини айтганда, бунақа ҳокимият ҳеч кимга керак бўлмайди.

Бизнинг социалистик давлатимиз, Совет ҳокимиятимиз, ахлоқий-сиёсий нормаларимиз ҳар бир фуқарога, ҳар бир инсонга унинг нормал ишлаши ва яшаши учун, ўз қобилиятларини намоён этиши учун, фарзандларини тарбиялаши ва ҳар томонлама камол топтириши учун шарт-шароитларни яратиш мажбуриятини юклайди.

Шунинг учун, бугун ҳар бир депутат, ўзининг юксак ва масъулиятли ваколатларини бажаришга киришар экан, ўзига шундай савол бериши керак: биз, ҳокимият намояндалари ва идоралари мана шу хавфсизликни, эркинликни, ана шу кафолатларни таъминлаяпмизми ёки йўқми? Агарда бу саволга ҳар қандай асоссиз сабабларни ниқоб қилмасдан, ҳалол жавоб қайтарадиган бўлсак, у ҳолда виждонан айтиш керакки, ҳокимият инсонга ана шу асосий ҳуқуқлар ва шарт-шароитларни таъминлаб бера олишга кун сайин тобора заифлик қиляпти.

Бизнинг сайловчиларимиз, совет кишилари шундай бир ҳаққоний савол бермоқдалар: митингбозликдан иборат сафсатабозликлар ва оммавий тартибсизликлар, иқтисодий ва ижтимоий ағдар-тўнтарлар, миллатлараро жанжаллар ва ижтимоий можаролар, инсонларнинг қурбон бўлиши ва ур-йиқитлар **наҳотки қайта қуришнинг муқаррар йўлдошлари-ю камчиликлари бўлса? Жамиятимизни инқилобий тарзда янгилашдан иборат партия эълон қилган сиёсатдан халқ шуни кутганмиди, ахир!** Йўқ, буни кутмаган эди, албатта.

Бироқ Кавказортида, Фарғонада, Душанбеда, бошқа бир қанча регионларда, куни кеча Бўка районида рўй берган тартибсизликлар ҳаётимизда содир бўляпти-ю. Модомики шундай экан, агарки биз халқ вакиллари шундай фожиаларнинг олдини ололмас эканмиз, халқ қайта қуришни бошлай туриб, ҳокимиятга билдирган ишонч тезлик билан тугаб бораверади. Қайта қуриш одамлар орзу қилган нарсаларни, қайта қуришдан иборат ўзгартишлар йўлида уларга ваъда қилинган нарсаларни беришига тобора камроқ кишилар ишонмоқдалар. **Одамларнинг ишончи ва эътиборидан маҳрум бўлиш эса, ҳар қандай сиёсат учун ҳар қандай ҳокимият учун ҳалокатдир. Ҳамиша шундай бўлган, ҳаёт қонуни шундай!**

Одамлар бирон-бир талаб-эҳтиёжини — хоҳ гўшт ёки қанд-шакар, спиртли ичимлик ёки совун бўлмасин, шу нарсалар билан таъминлашдаги қийинчиликларни маълум бир вақтгача тушунишлари, бунга қаноат қилиб туришлари мумкин. Аммо улар ўзларининг хавфсизлигидан маҳрум бўлганликларини тушуна олмайдилар, бунга тоқат қила олмайдилар. Оиланинг, фарзандларнинг, яқин кишиларининг ҳаёти ва соғлиғи, уй-жойнинг дахлсизлиги ва сақланишига, неча ўн йиллар мобайнидаги меҳнат туфайли орттирилган бисотнинг бус-бутун қолишига ҳеч нарса кафолат бермаса, безори, экстремист гуруҳларнинг тазйиқи остида вайрон бўлса, маъмурлар инсон шахси ва ҳаётининг ўзи дахлсизлигини таъминлашмаса буни биронта ҳам софдил, виждонли киши қабул қилмайди ва қабул қилиши ҳам мумкин эмас.

Ҳозир асаби заиф баъзи кимсалар иғвогарликдан иборат миш-мишларга берилиб, ваҳимага тушмоқдалар, ҳаддидан ошишга бориб етмоқдалар, қандайдир фавқулодда ҳолат эълон қилишни, Тошкентга, область шаҳарлари ва районларига солдатлар киритишни таклиф этмоқдалар. Шундай ваҳимали кайфиятдаги кишилар ҳам борки, улар ҳар бир уй ва квартира олдида қўлига автомат тутган ҳарбий хизматчи навбатчилик қилиб туришини истайди.

Бу хусусда нима дейиш мумкин? Ҳар қандай ҳокимият қонунни, тартибни, инсонларча яшаш нормаларини ҳурмат қилиб, уларга бўйсунишга ҳар бир ғаламисни мажбур этиш учун кучга эга бўлган тақдирдагина уни ҳокимият деса бўлади, албатта. **Сиз, азиз ўртоқларни ишонтириб айтишим мумкинки, тартибсизликлар ва ур-йиқитларга йўл қўймаслик учун етарли кучимиз бор.**

Аммо соғлом фикрловчи ҳар бир кишига, айниқса одамларнинг ишончига сазовор бўлган ва катта ваколатлар бериб қўйилган депутатларга шу нарса равшан бўлиши керакки, ўз халқини солдатлар паноҳида автоматлар ўқталиб туриб, бошқариш мумкин эмас. Бундай қилиш ғирт нодонликдир. Биз ўз фаолиятимизда шуни яхши тушунишимиз керак, кўчаларда, қишлоқларда, шаҳарларда тартиббузарлар ҳам, ўзимиздан чиққан шахслар, одамлар бўлади. Биз улар билан бирга яшашимиз, етилган барча муаммоларни улар билан бирга ҳал қилишимиз керак. Демак, биз ташаббусни ўз қўлимизга олишимиз, омманинг ғайрат-шижоатини бунёдкорлик йўлига буриб юборишимиз, одамларни ҳуқуққа зид хатти-ҳаракатлардан тўхтатиб қолишимиз лозим. Бу бизнинг энг биринчи ва жуда масъулиятли бурчимиздир, чунки халқ ҳокимиятни бизга ишониб топширди, бизни депутат қилиб сайлади.

Ана шу вазифалар ва муаммоларни бир ерга жамлаб, бугун ишимизни тўғри ташкил этиш, фаолиятимизнинг асосий йўналишларини белгилаб олиш учун авваламбор қандай ишларга эътибор беришимиз зарур?

Биринчидан. Халқ ҳокимияти органлари бўлмиш Советлар, халқ сайлаб қўйган ва тўла ҳуқуқли вакил бўлмиш ҳар бир депутат доимо, ҳар куни ва ҳар соатда меҳнаткашларнинг эҳтиёжлари, ташвиш ва манфаатлари билан яшаган, ўзларининг барча ишлари ва режаларида халқ билан, ҳар бир шаҳар ва районда, қишлоқда, корхона ва хўжаликда, меҳнат коллективи ва ҳар бир маҳаллада аҳолининг барча қатламлари билан бир жон-бир тан бўлиб чамбарчас боғланган тақдирдагина ўзларининг масъулиятли бурчини муваффақиятли бажариб, ўз олдидаги катта вазифаларни уддалай олади.

Гап кучларни жипслаштириш тўғрисида, партия, совет, давлат идораларининг аҳоли билан, барча жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг уюшмалари билан, такрор айтаманки, қонунни бузмаётган, муаммоларни ҳал этишга, одамларнинг турмушини яхшилашга, вазиятни барқарорлаштиришга астойдил кўмаклашишни истаётганларнинг ҳаммаси билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилиш кераклиги тўғрисида боряпти. Ўзаро душманликка, ёвузлик ва зўравонликка, ҳар қандай белгиларга қараб инсон ҳуқуқлари камситилишига қарши курашаётганларнинг ҳаммаси билан бир сафда туриб иш кўриш кераклиги тўғрисида гап боряпти. Бу ерда биз ҳаммамиз меҳнат коллективларининг вакиллари билан, касаба уюшмалари ва ёшлар жамоатчилиги билан ҳамкорлик қилишнинг янги шаклларини топишимиз керак.

Дарҳақиқат, бундан буён ҳамкорлик, инсонпарварлик, меҳр-шафқат ўрнини қарама-қаршилик, душманлик, ўзаро қаҳр-ғазаб эгаллашига йўл қўйишга ҳаққимиз йўқ. Бизнинг бундан буёнги ҳаётимиз қандай таркиб топишидан қатъи назар, ҳар ҳолда авваламбор интизом ва қаттиқ тартиб бўлиши керак, шундан кейингина унинг асосида бошқа ҳамма нарсаларга эришиш мумкин.

Агар биз, халқ шундай ваколатлар ва ҳуқуқлар бериб қўйган кишилар, тартиб ўрнатмас эканмиз, халқимиз ўзи тартиб ўрнатишга киришишидан бошқа илож қолмайди. Жуда кўп жойларда, асосан кўп раҳбарлар халқимиз тўғрисида гапирганда, халқимиз жуда оғир, жуда юввош, қўйдай мулойим деб кўп фикр юритади. Шуларга қарата айтиш кераки, агар халқимиз ғазабланса, у ўзининг жуда ҳам юввош эмаслигини билдиради, албатта. Улуғ шоиримиз Абдулҳамид Чўлпон бежиз ёзмаган экан:

Халқ денгиздир, халқ
тўлқиндир, халқ кучдир.
Халқ исёндир, халқ
оловдир, халқ ўчдир...
Халқ қўзғалса, куч
йўқдир, ким тўхтатсин,
Қувват йўқ, ким халқ
истагин йўқ этсин.

Иккинчидан. Республикада одамларнинг ҳаёт таъминоти муаммолари йиғилиб қолди ва улар ниҳоятда ўткир тус олди. Инсон ҳокимиятдан кутаётган иккинчи бир нарса бор, у ҳам бўлса ишлаб чиқариш ва тақсимот шундай ташкил этилиши керакки, ҳар бир одам ишга, уй-жойига эга бўлиши, озиқ-овқат, кийим-кечак, нормал турмуш ва дам олиш, фарзандларни тарбиялаш учун маблағ ишлаб топа оладиган бўлсин, агар барча наказларнинг иккинчи туркумини умумлаштирадиган бўлсак, улар айни мана шунга келиб тақалади: ниҳоят, магазинларда инсоннинг яшаши учун зарур нарсалар туриши, ҳалол меҳнат билан ишлаб топилган пулга энг оддий нарсаларни ҳақоратсиз, навбатларда узоқ туриб қолмай, сотиб олиш мумкин бўлиши учун, бозорларда чайқов нархлари эмас, балки нормал нархлар амал қилиши керак.

Шуни ёдда тутиш жуда муҳим: тузумимизнинг инсонпарварлик табиати, инсоний социал адолат принциплари ўзини барча зарур нарсалар билан доимо таъминлашга қодир бўлмаган кишилар давлатдан, жамиятдан, меҳнат коллективларидан ва жамоат ташкилотларидан ёрдам олиб туришини талаб қилади.

Серфарзанд камбағал оилалар, кўп болали оналар, ҳали ўзини ўнглаб олмаган ёшлар, пенсионерлар, ногиронлар, ёлғиз кекса кишилар шулар жумласидандир. Бунда бизнинг жуда кўп ўткир, нособ муаммоларимиз бор. Мен қуйидаги рақамларни неча марталаб айтиб ўтганман, бугун эса фақат битта рақамни такрорламоқчиман — 9 миллион киши ёки республика аҳолисининг 45 фоизи жон бошига ҳисоблаганда ойига 75 сўмдан камроқ даромадга эга, бу эса кун кечириш учун зарур бўлган энг паст даражани ҳам таъминламайди.

Халқ сайлаб қўйган кишилар сифатида, ҳокимиятнинг мухтор вакиллари сифатида, биз мана шу масалаларни ҳал қилиш учун чинакамига киришишимиз керак. Биз турғунлик йилларини, аввалги раҳбарларнинг хатоларини рўкач қилиб, шу масалалардан бўйин товлай олмаймиз, улардан яширина олмаймиз, бундай қилишга ҳаққимиз йўқ. Эндиликда кишилар биздан, янги сайланган халқ депутатларидан мана шуни кутмоқдалар. Улар биз сафсатабозлик ва гап-сўзлар билан эмас, мажлисбозлик билан эмас, балки аниқ-равшан натижа берадиган иш билан шуғулланишимизга ишонмоқдалар ва шунга умид қилмоқдалар. Агар шундай қилинмаса, халқ бизга ишонмай қўяди.

Бугун баъзи бир силжишларни, ишлаб чиқаришнинг ўсишини таърифловчи айрим рақамларни, баъзи кўрсаткичларни келтириш мумкин эди. Аммо ҳозирги пайтда бундай ялпи ёндашиш тўғри келмайди. Қандайдир муҳим процентлар эмас, балки одамларнинг турмуши амалда яхшиланиши керак.

Қайта қуриш ўзининг кундалик ғам-ташвишлари ва эҳтиёжларига эга бўлган инсонни бутун иқтисодий ҳамда ижтимоий сиёсатнинг марказига қўйди. Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди Ҳаракат дастурига айни мана шундай принцип асос қилиб олинган. 1990 йилда республикани, областлар, шаҳарлар ва районларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш планлари ҳамда XIII беш йилликка мўлжалланган лойиҳаларда айни мана шу устун йўналишлар назарда тутилган. Мўлжалланган режаларни рўёбга чиқариш учун дастлабки амалий қадамлар қўйилди.

Кейинги вақтларда мен бу ҳақда бир неча марта гапирган эдим, лекин яна бир карра такрорлаб ўтишни айб эмас, деб ҳисоблайман. Қишлоқ аҳолисига уй-рўзғорда ёрдамчи хўжаликни юритиш ва якка тартибдаги қурилиш учун томорқа участкалари ажратиб бериш ва уларнинг миқдорини кўпайтириш тўғрисидаги қарор юз минглаб қишлоқ оилаларининг турмушини яхшилашга ва жуда тез самара беришга мўлжалланган энг катта қарордир.

Қуйидаги рақамлар ана шу ишнинг миқёсларидан далолат беради. Бугунги кунгача 381 минг оила ёки муҳтож бўлганларнинг деярли ҳаммаси биринчи марта томорқа участкаларига эга бўлди, яна 872 минг оила ҳозиргача бўлган ерларини анча кенгайтириб олди. Шу мақсадлар учун жами 150 минг гектар ер ёки талаб қилинаётган миқдорнинг 95 фоизи ажратиб берилди. Аҳолига 21 минг бош бузоқ, 312 мингта қўзи ва улоқ, 10 миллионтадан кўпроқ жўжа сотилди, бу эса шу йилнинг ўзидаёқ қишлоқ аҳолисининг озиқ-овқат маҳсулотлари билан ўзини-ўзи таъминлашини кескин яхшилаш, колхоз бозорларини анча тўлдириш мумкин бўлади, деган маънони билдиради.

Аҳолининг камбағал табақаларига ижтимоий ёрдам бериш республика программаси ишлаб чиқилди ва у амалга оширилмоқда. Программага мувофиқ биринчи — бешинчи синфларнинг ўқувчиларини текин овқатлантириш, бемор ҳомиладор аёлларни юқори сифатли маҳсулотлар билан имтиёзли таъминлаш йўлга қўйилмоқда. Қишлоқлардаги боғча ва яслиларда болаларни, интернат уйлардаги кексалар ва ногиронларни таъминлаш нормалари оширилди. Бу хайрли ишларга сарф қилинган маҳсулотлар колхоз ва совхоз планларига қўшилади. Пенсиялар ва нафақалар миқдорини кўпайтириш учун қўшимча маблағ, шу жумладан партия, касаба уюшмалари бюджетининг ҳисобидан ҳам қўшимча маблағлар ажратилади. Ётоқхоналар етишмаётганлиги сабабли хонадонларда ижарага туришга мажбур бўлаётган талабаларга қўшимча пул берилмоқда.

Республиканинг молиявий аҳволи ва унинг иқтисодий мустақиллиги кучайиб боришига қараб ана шу мақсадлар учун маблағлар ҳам кўпроқ ажратила беради. Аммо мазкур муаммоларни ҳал этишда давлат бюджетининг ўзигагина кўз тикиб туриш нотўғри бўлур эди. Корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликларнинг маблағлари ҳам фойдаланилиши лозим бўлган ғоят катта резервдир. Давлат корхонаси тўғрисидаги Қонунга мувофиқ, хўжалик мустақиллиги шароитида ишлаётган меҳнат коллективлари эндиликда ўзларининг муҳтож аъзоларига ёрдам бериш учун, оналарга, ветеран пенсионерларга ва бошқаларга қўшимча ҳақ белгилаш учун ҳамма имкониятларга эгадирлар.

Ҳозирги пайтда 800 дан кўпроқ колхоз, 50 та совхоз ва 85 та саноат корхонаси ўз маблағлари ҳисобидан оналарга, ветеран пенсионерларга қўшимча ҳақ белгилаб қўйган. Бизга маълумки, «Краснохолмскгеология» бирлашмасида, «Теплопроект» институтининг Ўрта Осиё бирлашмасида, «Чирчикхиммаш», «Узэлектротерм» заводларида, Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозда ва бошқа кўпгина жойларда анчагина қўшимча ҳақлар жорий этилган.

Ҳаммангизга маълум бўлган «Совпластитал» бирлашмасини олиб кўринг. Бу ерда ўтган йилнинг ўзидаёқ корхонада 5 йилдан 10 йилгача ишлаган одамларга пенсияга чиқиш пайтида ойига 30 сўм, 10 йилдан 15 йилгача ишлаганларга 50 сўм, 15 йилдан 20 йилгача ишлаганларга 75 сўм қўшимча ҳақ тўлашга қарор қилинган.

Мана буни ишнинг кўзини билиб, инсонпарварлик билан ёндашиш деса бўлади, буни депутатлар, барча раҳбарлар, меҳнат коллективлари кенгашларининг аъзолари, кенг жамоатчилик ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашлари лозим бўлган, **савобли ишларга намуна деса бўлади.**

Мана шу намуна муаммоларни митинглардаги минбарларда туриб, қуруқ сафсатабозликлар билан эмас, балки аниқ-равшан, саботли, самарали, интизомли ва фойда келтирадиган иш билан ҳал қилиш кераклигини яққол кўрсатиб турибди. Бу ўринда бир нарсага эътиборингизни жалб қилмоқчиман.

Халқимиз тақдирини ҳал қиладиган мана шундай муаммоларни ечиш ишига Ўзбекистондаги ҳамма соғлом кучларни даъват этамиз.

Ҳаммамизга маълумки, бунақа кўп йиллар давомида тўпланиб турган жумбоқларни ҳал қилиш осон эмас.

Шунинг учун ҳаётимизга енгил кўз билан қараётган, баъзи бир сафсата гапларни тарқатаётганлар, шу жумладан «Бирлик» уюшмасининг айрим раҳбарлари гапларини эшитиб, ҳайратда қоласан киши.

Пахта яккаҳокимлигини тугатиш ва унинг нархини ошириш тўғрисида улар биринчи бўлиб гап кўтарган экан. Шунга бағишлаб митинглар ўтказилгандан кейин ва СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. И. Рижков билан учрашилгандан кейин бу масала **ўз йўли билан ҳал бўлиб қолган экан,** нима сабабли бунинг орқасида қанча минг мутахассислар тер тўккани, қишлоқ хўжалик ходимлари ва раҳбарлари шу масалани ечиш учун қанчадан-қанча ишларни бажаргани ҳисобга олинмас экан? Ахир, бу кулгили гаплар эмасми? Агар митинглар орқали халқимизнинг ҳамма жумбоқлари ва муаммолари ечиладиган бўлса, ҳаёти осойишта ва фаровон бўлса, мен ўзим биринчи митинглар ва намойишларнинг қатнашчиси бўлур эдим ва бошқаларни ҳам шунга чақирардим.

Пахтани териб топширганлик учун қўшимча ҳақ жорий этилганлиги қишлоқ меҳнаткашларининг иш ҳақига, демакки, уларнинг кайфиятига ҳам яхшигина таъсир қилди. Ҳисоб-китоблар ва танлаб ўтказилган тадқиқотларнинг кўрсатишича, теримчи аёлларнинг иш ҳақи мавсум мобайнида 700—800 сўмдан 2,5—3 минг сўмгача етган. Ҳаммангизга маълум бўлса керак, 1990 йил мавсумида пахта нархи ҳар тонна учун яна 100—110 сўмга кўпайтирилади. Биз бу қўшимча ҳақни пахтанинг ҳақиқий харажатларини қопловчи янги нархлар белгиланиши йўлида қўйилган муҳим, аммо фақат биринчи қадам, деб биламиз. Бу масала мамлакат ҳукумати олдига қўйилган бўлиб, у батамом ва энг мақбул тарзда ҳал этилмагунча олиб ташланмайди. Ўзларингиз биласиз, яқинда кенг жамоатчиликнинг иштироки билан шаҳар фаоллари йиғилишида шаҳар хўжалигини ва республика пойтахти Тошкентнинг тарихан таркиб топган қисмини қайта тиклаш ва таъмирлаш дастури муҳокама этилиб, қабул қилинди.

Халқимизнинг миллий-маданий талаб-эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш учун кўп иш қилинмоқда. Республика Олий Совети Ўзбекистон ССР территориясида ўзбек тилига давлат тили мақоми бериш тўғрисида Қонун қабул қилди. Республика Компартияси Марказий Комитети ва ҳукумати жамоатчилик кучларига таяниб, меҳнаткашлар томонидан маъқулланган яна бир қанча қарорларни, шу жумладан анъанавий халқ байрамлари, урф-одат ва маросимларини қайта тиклаш тўғрисидаги қарорларни қабул қилдилар.

Яқинда, дам олиш куни деб эълон қилинган 21 мартда Шарқдаги энг қувончли байрамлардан бири «Наврўз»ни бутун халқ билан бирга байрам қиламиз. Мана шу умумхалқ байрами шарафига республикадаги таниқли маданият арбобларининг барпо этилаётган рус драма театри биноси негизида «Наврўз» байналмилал саҳна комплексини ташкил этиш тўғрисидаги ташаббуси маъқулланди.

Кўрилаётган чоралар республикада йиғилиб қолган барча муаммоларни ҳал қилиб қўяди, деб ҳисоблаётганимиз йўқ. Аксинча, биронта хайрли ишни бажаргандан кейин хотиржам бўлиб, беғамлик қилиш мумкин деб ўйлаётган кишилар катта хато қиладилар. Бу ниҳоятда хатарли ва зарарли одат бўлиб, бунга йўл қўйишга бизнинг ҳаққимиз йўқ. Ҳар кун ва ҳар соатда одамлар ғамини еиш, уларнинг турмуш шароитларини яхшилашга эришиш, тўпланиб қолган муаммоларни ҳал этиш йўлларини қадам-бақадам қидириб топиш керак.

Аммо буни ҳамма тушуниб етмаганлигини амалий ишлар кўрсатиб турибди. Баъзи раҳбарларни деҳқонларга ер участкалари ажратиб беришга том маънода зўрлик билан мажбур қилишга, қабул қилинган қарорларнинг амалга оширилишини таъминламоқ учун жойларга Марказком бригадаларини юборишга тўғри келди. Бу масалаларда айни пойтахт Тошкент области энг кўп қолоқликка, энг кўп тўсқинликка йўл қўяётганлиги бизни, айниқса, ташвишлантирмоқда.

Ҳозир бизнинг қўлимизда таҳлил маълумотлари бор: кўпгина раҳбарлар баҳор эшик қоқаётганини кўришни ва шу йилнинг ўзидаёқ томорқалардан самара оладиган бўлишлари учун одамларни кўчат, уруғлик, навниҳоллар билан таъминлаш кераклигини сира ҳам тушунишни истамаяптилар.

Якка тартибдаги қурилишга ссудалар ажратиб бериш, одамларни қурилиш материаллари билан таъминлаш масалаларига депутатлар билан кенг жамоатчилик алоҳида эътибор бериб, назорат қилиб туришлари зарур.

Айнан шу ва биринчи навбатда ёш авлод тарбияси, одамларни иш билан таъминлаш, табиий ва ижтимоий муҳитни соғломлаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар депутатлардан доимий **эътибор ва амалий** ечимлар талаб қилади.

Бугунги кунда жумҳуриятимизда 1700 та мактаб вайрон ҳолда эканига чидаб бўладими? Қурилаётган мактаблар сони эса аҳолининг кўпайиш суръатини аранг қондираяпти. Соғлиқни сақлаш ишлари бўйича мамлакатда энг охирги поғоналардан бирида эканлигимиз-чи?

Одамларга оддий ичимлик сув етказиб бера олмаётганимиз-чи? Амударё ва Сирдарё қуйи оқимларида яшаётган 4 миллионга яқин аҳолининг ниҳоятда мушкул аҳволичи? Орол муаммосидан бутун Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари безовта, бесарамжон. Касалликлар, болалар ўлими, одамларнинг тушкун руҳияти, эртанги кун ташвишлари, хуллас, жуда кўп бошқа муаммоларчи? Халқимиз бошига тушган бу ташвишларни чуқур ҳис қилиш, уларни бартараф этиш нақадар мураккаб ва зарур эканлигини англамоқ учун кўп нарса керак эмас — безовта юрак керак, очиқ кўз керак.

Ўртоқлар!

Бу борада ҳеч нима қилинмаётган экан-да, дейиш, албатта нотўғри бўлади. Иш қилинаяпти, режалар ҳам катта. Лекин бу режалар заминида амалий ишлар бўлмоғи керак. Одамларнинг, айниқса депутатларнинг ташаббусига кўп нарса боғлиқ. Бу вазифаларга бутун халқни сафарбар этиш зарур. Бу муаммоларни келтириб чиқарган айбдорларни қидириш унча қийин иш эмас. Қийини — ана шу оғир аҳволдан қутилиш учун бор кучдан самарали фойдаланишдир.

Бу жараёнда бир нарсага эътибор қилишимиз керак: кимдир бақир-чақир қилиб иш кўрсатгандай бўлади, сохта обрў орттиради, бусиз ҳам оғир вазиятни янада кескинлаштиради; кимдир эса сабот билан бор ақл-идрокини ишга солиб, меҳнат қилади, мавжуд камчиликларни тугатиш йўлларини қидириб-қидириб, охири топади. **Демак, сарагини-саракка, пучагини — пучакка ажратадиган пайт келди.**

Учинчидан: бу ўринда шундай савол туғилади: ўлкамиздаги мураккаб сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий шароитни кўриб-билиб туриб, одамларни гиж-гижлаб, ҳар хил тартиббузарликка, митинг ва иш ташлашларга чорлаётган кимсаларнинг асл мақсади нима? Буларни қандай тушунса бўлади? Бўка районида ёшларни йўлдан уриб, уларни ғайриқонуний ишларга мажбур этаётган, миллатлараро низоларни кучайтираётган, халқларнинг тақдири билан ўйнашаётган кимсаларнинг тегирмонига сув қуйиш деган нарса бу.

Ўзингиз кўриб турибсиз, қаерда партия ва совет раҳбарлари ўз бурчи ва жавобгарлигига лоқайд бўлса, вазиятни яхши билмаса, ўша жойларда тўполон бўлаяпти. Ахир Фарғонадаги, Кавказдаги, Душанбедаги воқеаларда қанчадан-қанча бегуноҳ одамлар ҳалок бўлди, қанча ёшларнинг ҳаёти, тақдири **чилпарчин** бўлди, қанчаси қамоққа олинди. Уларнинг хонадонлари, оилалари-чи? Биз доим мана шу ҳақда ўйлашимиз керак.

Яна бир марта такрорлаб айтаманки, сиёсий, маънавий бурчимиздан ташқари, энг аввало оталик бурчимизни ўйласак, фарзандларимизнинг тақдирини ўз манфаатлари йўлида қурбон қилаётганларга бефарқ қараб туришимиз керакми?

Тўртинчидан: республиканинг келажагини ўйлаган ҳар бир киши энг аввало эртанги кунда шу ҳаётни бошқарадиган ёшларимиз тақдирини ўйлаши керак. Шунинг учун ҳар бир депутат, ҳар бир раҳбар, бугун жамоатнинг олдига тушаман деб турган ҳар бир кишининг қилаётган ишлари, босаётган қадами ана шу мақсадга қанчалик мослиги билан баҳоланади.

Тўғрисини айтиш керак, ўртоқлар, сўнгги йилларда биз бу муҳим вазифани унутиб қўйдик. Ёш авлод тарбияси билан боғлиқ ишлар — ўқув жараёни бўлсин, маданият ва санъат бўлсин, жисмоний тарбия бўлсин — ҳаммасига қолган-қутган маблағлар сарфланди. Бу арзимас маблағлар ҳам халқ хўжалигининг бошқа соҳалари билан солиштирганимизда доим энг охирида ажратилди. Кимда-ким бугунги ёшларимиз фалон бўлиб кетди, фистон бўлиб кетди дейдиган бўлса, энг аввало ўзидан хафа бўлсин, ўзини айблаши керак. **Экканингни оласан, деб бежиз айтмайди халқимиз.**

Шу билан бир қаторда жуда муҳим бир гапни ҳам айтмоқчиман. Минг раҳмат ўз фарзандларини халқ ва жамият манфаати йўлида асл инсонийлик йўлида тарбия қилаётган ота-оналарга, ветеранларга! Уларнинг меҳнати билан юртимиз ёшлари халқимизнинг қадимий урф-одатларини, одоб-ахлоқини, катталарга ҳурмат, кичикларга ғамхўрлик, бировнинг оғирини енгил қилиш каби ажойиб ҳислатларини давом эттираяптилар. Бу менинг шахсий фикрим, ўртоқлар! Бошқа жойларга солиштирмайлигу, лекин бизнинг ёшларимиз, кўз тегмасин, яхши. Мана шу бебаҳо бойлигимизни сақлаб қолиш, ёшларимиз тарбияси учун, уларнинг бахтли, тўкин, қизиқарли ҳаёти учун ҳеч нарсани аямаслигимиз керак.

Ёш авлод тарбияси ҳақида гапирганда зиёлиларимизнинг ўрни алоҳида эканлигини эътиборга олиш керак. **Қайси раҳбар, қайси амалдор ўз обрўсини тўкмоқчи бўлса, у зиёлилар билан орасини бузади. Тарихда ҳам, ҳозирги кунларда ҳам бунга мисол кўп. Катта-кичик барча амалдорлар кўзларини каттароқ очиб, зиёли зотига эътибор билан қарашни ўзларига шараф деб билмоқлари керак.** Ҳаммага аён: баъзан бир оғиз ширин сўз, қўллаб-қувватлаш ижодкорни жуда катта ишларга илҳомлантириши мумкин.

Ёшларни замонавий фан-техниканинг, умуман илм-фаннинг ютуқларидан баҳраманд қилмасдан туриб, уларга юқори малакали ихтисос эгалари бўлиб етишишга шароит туғдирмай туриб, биз республикамиз халқ хўжалигини, саноат ишлаб чиқариши соҳаларини тубдан ўзгартира олмаймиз. Буни ҳам доим ёдда тутиш керак. Чунки ишсизлик, маош камлиги, мутахассислар етишмаслиги ва бошқа кўп етишмовчиликлар ана шундан деб ўйлайман. Бу кетишда биз учун юртимизни социал-иқтисодий ва миллий ривожлантиришдек муҳим вазифани тезроқ амалга ошириш жуда қийин бўлади. Демак, халқ сайлаб қўйган депутатларнинг биринчи галдаги вазифаларидан бири — ёшларимиз тарбияси миллий сиёсатини, ҳаракат дастурини ишлаб чиқиш масаласидир. Бунга халқ маорифи системасини тубдан ўзгартириш, болалар боғчалари, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар, олий ўқув масканлари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, махсус мактаб-интернатларни кўпайтириш каби кўпгина мураккаб вазифалар киради. Ёшлар тарбияси билан бевосита машғул бўлган, ўз умрини шу муқаддас ишга бағишлаган ўқитувчиларимизга эътибор ҳақида эса гапириб ўтирмаса ҳам бўлади, деб ўйлайман. Биз ҳали уларга чинакам ғамхўрлик кўрсатаётганимиз йўқ. Бу масалани ҳам чуқур ўйлаш керак.

Яна бир нарсани бизлар ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз керак: истеъдодли ёшларга шароит яратиш. Яқинда биз Марказкомда мамлакатимизнинг энг яхши билим марказларига докторантурага ўқишга юборилаётган ёшларнинг биринчи гуруҳи билан учрашув ўтказдик. Бу иш учун ҳар қандай маблағ, ҳатто валюта ҳам аямаслигини айтдик.

Яна бир оғиз сўз ёшларимизни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ҳақида. Республикамиз областлари ижроия комитетлари кўпгина ҳарбий округлар билан шартномалар тузиб, ўша жойларда хизмат қилаётган фарзандларимизнинг ҳаётидан хабардор бўлиб туриш, уларга етарли шароитлар яратиш чора-тадбирларини кўрмоқдалар.

Бу соҳадаги энг долзарб масалалардан яна бири — қурилиш батальонларида хизмат қилаётган ёшларимизнинг оғирини енгил қилишдир. У ерларда интизом, сиёсий тарбиявий ишлар ниҳоятда паст даражада эканлигини биламиз. Бизнинг муҳокама учун таклифимиз шундай: агар қурилиш батальонларида хизмат қилиш керак бўлса, ўзимизда жуда бўлмаса Ўрта Осиё миқёсида ҳам қурилиш кўп. Шу ерда хизмат қилишсин.

Бунақа қарор кўпчилик ота-оналарнинг талабига жавоб беради деб ўйлайман.

Ёшларни ахлоқий ва жисмоний жиҳатдан соғлом тарбия қилишда, чиниқтиришда Афғонистондан қайтган байналмилалчи аскарларимиз қилаётган ишлар катта аҳамиятга эга. Минг раҳмат уларга шунақа хизматлари учун.

Бешинчидан: қайта қуришнинг мураккаб имтиҳонлари нафақат ҳар бир кишининг, бутун-бутун халқларнинг сиёсий-маънавий ҳислатларини, уларнинг бутлигини ҳам синовдан ўтказмоқда.

Ўзбек халқини қадимдан меҳмондўст, очиқкўнгил, жон қўшни, пок ниятли халқ сифатида билишади.

Миллатлараро муносабатларни ривожлантиришда биз ўз халқига ҳурмат билан бир қаторда бошқа миллат ва халқларга нисбатан ҳам чуқур ҳурмат-эътибор, яхши қўшничилик ва уларнинг ҳам миллий ғурурлари борлигини ҳисобга олиб, ҳаракат қилишимиз керак. Миллий анъаналар халқнинг энг нозик, энг ҳурматталаб фазилатларидир.

Афсуски, четдан келган баъзи бир одамлар ана шу нарса билан ҳисоблашмаган пайтлар бўлди. Ҳатто ўзимиздан чиққан айрим раҳбарлар «Наврўз» байрамига, миллий кийим-кечакка қарши чиқди. Шу даражага бориб етдикки, қариндошини кўмиш маросимида қатнашишга ҳам эскилик сарқити деб қаралди, бундай одамларга, айниқса раҳбарларга нисбатан тазйиқ ўтказилди. Диндорлар билан мулоқотда бўлиш, улар билан бамаслаҳат иш юритиш масалаларини қўяверинг. Хуллас, бўлганича бўлди. Шунинг учун бугун бу ишларни қаттиқ қоралашимизни, халқ анъаналарига, унинг меросига, одамларнинг диний эътиқодларига қатъий ҳурмат ва эътибор билан қараш кераклигини яна бир бор уқдириб ўтмоқчиман.

Олтинчидан: жамиятимизнинг ғоявий, маънавий янгиланишида ижодкорларимизнинг ўрни беқиёс. Уларнинг қалб қўри билан айтадиган сўзлари, яратган образлари ҳар бир кишига юракдан таъсир қилади, яхшиликка ундайди.

Халқ ҳокимиятининг мухтор вакили бўлган депутат ўртоқлар, **келинглар,** шу ижодкор зиёлилар билан алоқани мустаҳкамлайлик, ҳамнафас, ҳамжиҳат бўлайлик, улар билан биргаликда яхшилик, меҳр-оқибат, илм-маърифат нурларини ҳар бир инсонга етказайлик. Бу борада ҳам бир талай муаммолар мавжуд. Уларни ҳал қилиш учун биргалашиб ишлашимиз керак. Биринчи навбатдаги вазифа — ўзбек тилига давлат тили мақоми бериш ҳақидаги Қонунни ҳаётга тўла татбиқ қилиш масаласи. Бу иш ҳанузгача жуда суст бораяпти. Кўп тадбирлар ҳали амалга ошмаяпти.

Оддий мисол: кўчаларимиз, ҳар хил идоралар, савдо тармоқлари, хуллас, ҳамма жойда кўзга ташланиб турадиган ёзувларимизни олайлик. Юз фоиз маҳаллий аҳоли яшаётган жойларда ҳали ҳам бу ёзувлар русча эканлигига нима дейиш мумкин? Ёки бунга ҳам бировлар юқоридан буйруқ бериб мажбур қилаяптими? Ахир бу кулгили ҳолку. Лекин бу кулгининг таги зил. Чунки бу маҳаллий аҳолининг миллий ғурури билан ҳисоблашмаслик демакдир. Натижада халқда норозилик туғилиши табиий.

Тил ҳақидаги Қонунни изчиллик ва зудлик билан амалга ошириш ҳам депутатларнинг муҳим ишларидан биридир. Хуллас, ўртоқлар, ҳаммамиз миллий-маданий масалаларни ҳал этишга кўпроқ эътибор беришимиз лозим.

Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги яқинлашиб қолди. Бу муборак айёмни халқимиз тарихининг энг мўътабар саналари сифатида катта тантана билан, эсда қоладиган қилиб нишонлашимиз керак.

Еттинчидан: яна бир масалага эътиборларингизни жалб қилмоқчиман: айнан мана шу минбардан туриб не-не раҳбарлар не-не ваъдаларни бермаган. Афсуски, бу ваъдалар бажарилмай қолган.

Халқ сайлаган депутат учун шу халқнинг топшириқларини, ўзининг шу халққа берган ваъдаларини бажаришдек юксак инсоний ва ижтимоий бурч бўлмаса керак. Халқдан ажралиб қолган ҳар бир депутат, айниқса раҳбар депутат ўзига юкланган вазифани бошқаларга ошириши ёки «отангга бор, онангга бор» қабилида иш тутиши сира мумкин эмас. Агар улар шундай иш тутса, тезда халқнинг назаридан қолади, демак, у ўз жойини бўшатиб қўйиши керак, токи иш қўлидан келадиган одамлар ишласин бу вазифаларда.

Имоним комилки, баъзида депутатларга ҳам осон бўлмайди. Лекин энг муҳими — халққа виждон билан, ҳалол хизмат қилишни асосий мезон деб билиш лозим. Ана шунда бундай депутатнинг иши ўнгидан келади, баракали бўлади.

Бугун биз ҳал этувчи паллада турибмиз. Одамларга осойишталик, ҳар бир хонадонда тинчлик-хотиржамлик, ўзаро тотувлик ва тўкис дастурхон бўлиши керак.

Шу оддий инсоний умидларни тезкорлик билан рўёбга чиқаришдан муқаддасроқ бурч йўқ деб ўйлайман. Бу йўлда биз барча имкониятлардан оқилона фойдаланишимиз зарур. Мана шу улуғ ишда мен сизларга ўз номимдан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети номидан сиҳат-саломатлик, қатъият ва сабот-матонат, бахт-саодат тилайман.

Шоир рубоийлари таҳлили

ДУНЁГА НУР СОЧИБ

Умринг қуёшига бермасун чарх завол,
Жонинг қамарини қилмасун давр ҳилол.
Тун-кун бўлғил маҳравишу меҳрхисол,
Даҳр аҳлиға нурбахшу фархунда жамол.

Фалак умринг қуёшини ботирмасин. Жонинг тўлин ойини замон ярим қилиб қўймасин.

Тун-кун сен ой одатлию, қуёш хислатли бўлгин; дунё халқига нур сочиб, севимли бўлиб кўрингин.

Жоҳилки, ҳасад бўлғай анинг жаҳлиға зам,
Нур эл кўзидин англаса ўз кўзида кам.
Кўзларни олишмоққа чекиб тиғи ситам,
Эл кўзини ҳам ўйғаю, ўз кўзини ҳам.

Агар жоҳил жаҳлига ҳасад қўшилса борми: эл кўзидаги нурни ўзиникидан кўп кўради. Зулм тиғини қўлга олади-да, кўзларни алмаштириш учун эл кўзини ҳам ўяди, ўз кўзини ҳам!

Ё кошифи асрори ниҳон бўлса киши,
Ҳалволи румузи осмон бўлса киши.
Ё ошиқи зори нотавон бўлса киши,
Девонаю расвои жаҳон бўлса киши.

Киши ё яширин сирларни кашф этувчи бўлса... Ё фалак жумбоқларини ҳал этувчи бўлса... Ё бемадор зор ошиқ бўлиб, девонаю жаҳон расвоси даражасига етса...

То чарх висоли қўйидин сурди мени,
Қатл айлагали ҳажрға топшурди мени.
Гар ҳажр ўлум ҳолиға еткурди мени.
Ёр эткани таъна, лек ўлтурди мени.

Фалак висол манзилидан мени сургунидан буён қатл этиш учун айриликка топширган эди. Жудолик мени ўлим ҳолига етказган эди. Ниҳоят ёр қилган таъна мени ўлдирди.

Навоий рубоийларини таҳлил этувчи
Ваҳоб РАҲМОНОВ
филология фанлари номзоди.

МАЪНАВИЙ ХАЗИНАМИЗ КАЛИТИ

⊙ Ўзбек тилига давлат мақоми берилгач, жумҳуриятимизда эски ўзбек ёзувини ўрганиш ва ўргатиш ишлари жонланди. Қонунга биноан бу ёзув, 1991-1992 йиллардан бошлаб мактабларда фан сифатида ўқитилиши таъкидланган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти қошида ташкил этилган курс ўз фаолиятини 1989 йил март ойидан бошлади. Уни ташкил этишда курс мудири Раҳимбой Жуманиёзов ҳамда институт директори Бахтиёр Назаровнинг хизматлари катта. Хусусан, Раҳимбой Жуманиёзов таҳрири остида курс тингловчилари учун программа, методик тавсия ва яқинда «Ўқитувчи» нашриёти томонидан мукаммал дарслик чоп этилди. Ўтган йили бу курсни 150 дан ортиқ биринчи қалдирғочлар тамомлаб, шу ихтисослик бўйича шаҳодатнома олдилар. Ўқитувчилар дарс давомида тингловчиларни қизиқтирадиган нодир қўлёзмалар ҳақида маълумотлар бериб, ўтмиш маданий меросимизни чуқур ўрганиш учун умид ва ишонч ришталарини мустаҳкамлаб бормоқдалар.

Ўқувчиларга бу ёзувни ўргатишда институт ходимларидан Суйима Ғаниева, Қаюм Каримов, Эргаш Умаров, Ёқубжон Исҳоқов, Комилжон Мелиев, Сайфиддин Рафитдинов, Акмал Жумаевлар фидойилик кўрсатмоқдалар. Курсни битириб чиққан ўқувчилар асосан тошбосма, настаълиқ ёзув тури ҳамда кундалик матбуотлардан «Совет Ўзбекистони» журнали ва чет эллик ватандошлар билан маънавий алоқалар боғлаш учун чиқарилаётган «Ойдин» рўзномасини бемалол ўқий оладилар. Ҳеч шубҳа йўққи, келгусида бу ёзувни ўрганувчилар сони ортиб боради, янги-янги ўқув қўлланмалари чиқади. Бу эса, илмга чанқоқ халқимизга катта маънавий руҳ бағишлайди.

Манзар АБДУЛҲАИРОВ.

«Навоий ҳайкали қандай бўлиши керак?»

АНА ШУНДАЙ сарлавҳа остида 1989 йил 28 декабрда («Тошкент оқшоми»нинг 298-сони) шарқнинг буюк олими ва мутафаккири, ўзбек адабиёти ва адабий тилининг асосчиси Алишер Навоий туғилган кунининг 550 йиллигни яқинлашиб келаётганлиги муносабати билан (бу сана 1991 йилда нишонланади) Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, республика Маданият министрлиги, Ўзбекистон китобсеварлар жамияти ва республика Архитекторлар уюшмаси томонидан Алишер Навоийнинг Тошкентдаги бўлажак ёдгорлик комплекси ва уни жойлаштириш ғояси учун очиқ конкурс эълон қилинган эди.

Январь ойининг охирида Ўзбекистон Архитекторлар уюшмасида таркибида меъморлар, рассомлар, ёзувчилар, фан арбоблари, китобсеварлар жамиятининг вакиллари ва бошқа касб эгалари бўлган юбилей комиссияси конкурсга тақдим этилган таклифларни кўриб чиқишди.

Конкурсга 49 таклиф тақдим этилган эди. Шулардан учтаси эскиз кўринишидаги лойиҳадан, биттаси макетдан ва 46 таси ёзма материаллардан иборат эди. Уларнинг муаллифлари қаторида меъморлар, рассомлар, адабиёт ва санъат арбоблари билан бирга ишчилар, ўқитувчилар ҳам бор эди. Конкурс қатнашчиларининг истиқомат жойлари географияси ҳам кенг эди: таклифлар Қорақалпоғистондан, Қашқадарёдан, Шаҳрисабздан, республикамизнинг бошқа шаҳар ва областларидан олинди. Республика аҳолиси кенг қатламларининг конкурсда бундай катта қизиқиш билан иштирок этиши А. Навоийнинг бўлажак юбилейи билан боғлиқ белгиланган тадбирларнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигидан далолат беради.

Қатнашчиларнинг ёдгорлик комплекси жойлаштириладиган ер ҳақидаги таклифлари қизиқиш уйғотади. Айрим муаллифлар ёдгорлик комплексини Тошкент шаҳридан бошқа ерда, масалан Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё районида, Юмурта тоғи этагида, Шаҳрисабзда, Навоийда бунёд этиш таклифини киритишган.

Аммо қатнашчиларнинг аксарияти ёдгорлик комплекси ўрнатиладиган жой сифатида Тошкентни маъқул топишган.

Конкурс комиссияси тақдим этилган ҳар бир таклифни кўриб чиқиб, муҳокама қилганидан сўнг яна шу таклифлардан саккизтасини энг қизиқарли ғоялари бўлгани учун ажратиб олди. Ана шу таклифлар муаллифларининг ҳар бири 100 сўмдан рағбатлантирувчи мукофотлар билан тақдимланди. 1. Тошкентда стажировкадан ўтаётган Сиэтл шаҳри меъморлари Дуэйн, Дитц, Стефана Шваб (АҚШ); 2. Бахтиёр Авизов, Артур Адамов, 3. Мухтор Худойқулов; 4. Ҳабибулла Абдуллаев ва Омон Азизов; 5. Маъруфа Тўхтахўжаева ва Ноила Қўчқорова; 6. Валентин Хороших; 7. Б. Саидов, О. Саидов, Ш. Саидов, Д. Саидов; 8. Дмитрий Глуздов; 9. Дўстмамат Раҳматов (ҳаммаси Тошкентдан) шулар жумласидандир.

Таклифларнинг бошқа барча муаллифларига юбилей комиссияси конкурсда фаол иштирок этганликлари учун миннатдорчилик билдиради. Ҳозирги вақтда юбилей комиссиясининг таклифига мувофиқ Тошкент Архитектура-планлаштириш Бош бошқармасида Архитекторлар уюшмаси билан биргаликда профессионал архитекторлар ўртасидаги буюртма конкурсининг пойтахтнинг бош планига мувофиқ ёдгорлик комплекси жойлаштириладиган ер кўрсатилган, шартлари ишлаб чиқилмоқда.

Т. ҚОДИРОВА,
юбилей комиссиясининг аъзоси.

Назм дафтаридан

ИНСОФ

Ҳизр учраб қолиб йўлимда, агар —
Тила тилагингни, эй, инсон, деса.
Маҳкам ушлаб олиб сўрардим: — Майли,
Аввал ўғлимга бер!
Кейин мен эса...
Барча шодликларни Еримга беру
Бахтни ҳам аяма — бор бўлса қанча.
Қўйиб юбормайман қўлингни, токи —
Неварам тўйини кўрмагунимча.
Ҳаётда яшаркан ҳали ноҳақлик,
Фарзандлар қалбига мадад бер, Ҳизр.
Ҳеч ким бир-биридан кам яшамасин,
Ҳаммага баробар омад бер, Ҳизр.
Ўзимга тилагим: меҳнатда толмай,
Доим ярқирасин манглайимда тер.
Ва лекин жуда кўп одамларга сен —
Асло аямасдан фақат инсоф бер!

ЛАВҲА

Чақмоқ ечинтирди, тангалар сочиб,
Ёмғир шаррос қуйиб чўмилтирди, воҳ.
Сўнг қуёш ярқ этиб, кўчоғин очиб,
Ҳар япроқ ҳолидан бўлолди огоҳ.
Шундан сўнг боғ тамом олди ўзга тус,
Ҳар кўнгил гўзаллик завқини туйди.
Эҳ, қаранг, нур боғни, ё боғ нурларни—
Менинг юрагимга жамлади-қўйди!

ТЎЛҚИН.

Адабиёт ва санъат

Шингил ҳикоялар

ЛОЛА

У ТОНГ яқинлашганда уйғонди, аста-секин кўзини очди. Қуёш кўрингач, яна бир кун бошланганини сезиб, умид билан унга боқди. Туни билан йиғлаб чиққанидан мужгонларига тўпланиб қолган кўз ёшлари дув тўкилди. Кеча жавлон урган капалакларни ўйлади. «Нега уларнинг бирортаси ҳам менга қўнмади», деб хўрлиги келди. «Балки ҳали ғунча экан дейишгандир».

Кун ёйилгач оппоқ капалаклар яна учиб келишди. Гўё ўзларига ёр излагандек анча айланишди, ён атрофдаги турфа гулларга қўнишди. Унга эътибор беришмаганидан ранжиди, уялганидан қип-қизариб кетди. Ҳайрон бўлди...

Кун ботди. Тун бедор ўтди. Яна тонг отди, қуёш чиқди. Гулбарглари тўлиқ очилиб қаддини ростлаган лоланинг мужгонларидан маржондек йилтираётган шабнам томчилари дув тўкилди. «Яна капалаклар учиб келишармикан?» У кута бошлади...

АЙБСИЗ АЙБДОР

У ДОИМО қоматини ғоз тутиб полни гурсиллатиб қадам ташлаб юрарди. Баъзилар «Ваҳимасини қаранглар, бир ишни қойил қилгандек гердайишига доғсан» деб гапиришганини орқаваротдан эшитиб, ҳайрон бўлиб қолди.

Аста-секин мулойим қадам ташлаб юра бошлади. Унинг коридордан ўтганини баъзилар сезмай ҳам қолар эдилар. Бу сафар ўзи ҳақида «Жуда писмиқ, гап пойласа керак, пусиб келиб қолганини ҳам сезмайсан киши, жуда эҳтиётқорлик билан қадам ташлайди...», деган гапларни эшитиб қолди...

Жаҳли чиқиб, аввалгидек гурсиллатиб юра бошлади. Энди у ҳақда бундай дейишаяпти:

«Жуда айёр-да, гоҳ гурсиллатиб, гоҳ пусиб юради, «туллак», ундан нимажо борича эҳтиёт бўлиш керак!!!

Баҳром ТОЖИЕВ.

Шахсий фикр

Ор-номусимиз топталмасин!

⊙ Мен кино танқидчиси ёки билимдони эмасман. Кино ҳақида қоғоз қоралаш хаёлимда ҳам йўқ эди. Аммо «Ўзбекфильм»да яратилган «Карахтлик»ни кўрдиму, ўзимни камситилган ҳис этдим, ўйлай-ўйлай ёзишга қарор қилдим. Ахир ҳар кимда ўз фикрини айтиш ҳуқуқи бор-ку.

ТАН олиш даркор, фильмда қўшиб ёзиш, порахўрлик, нопокликка қарши дадил исён кўтарилган. Жумҳуриятимиздаги салбий иллатлар фош этилади. Амалпараст, хушомадгўйларнинг ҳақиқий башарасини очиб ташлайди. Бироқ, шу билан бирга халқимиз ғурурини ерга урадиган жойлари борки, киши уни жимгина қабул қилолмайди.

Асарда иккита-учта ижобий қаҳрамон қатнашади, холос. Қолганлари ҳаммаси ўғри, каззоблар. Бу ҳам майли, фильмни яратган кишиларнинг аксарияти ўзбек бўла туриб халқнинг характерини яхши билмаслиги киши дилини оғритади.

Фильмда бир эпизод бор. Журналистнинг хотини «раҳмшафқат» сўраб Марказий Комитет котибининг ўғли олдига боради. Эрини кечиришини сўрайди. Қизиқ, бир кун бурун аёлнинг сочи узун, ўзи босиқ, вазмин эди. Эркатой ўғилнинг олдига борадиган куни бутунлай ўзгарган: сочи ҳарбий хизматдаги аскарники каби «текисланган», эгнида кўйлак ўрнига шим, кўйлагини қўрсатаётган «Лотос» ансамбли ҳам таклиф этилган эди. Колхоз бадиий ҳаваскорлари корейсча қўшиқ ва рақслари билан фестиваль қатнашчиларини хушнуд қилдилар.

Акбар АЛИЕВ.

ЎЗБЕК САҲНАСИДА

⊙ СТАНИСЛАВСКИЙ номидаги Москва музикали театрининг солисти, Париж рақс академияси, халқаро ва Бутуниттифоқ конкурслари совриндори Владимир Малахов Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрида ўзининг гастролини намойиш этмоқда. «Уйқудаги гўзал» балети В. Малахов гастролининг асосий программасини ташкил этади. Шунингдек Куйбишев опера ва балет театрининг солисти, РСФСР халқ артисти Валерий Калиниченко ҳам ўз гастроль программасидан жой олган операларни ижро этмоқда.

Ортиқ МАХМАЮСУПОВ.

МАДАНИЯТ МАРКАЗИ

⊙ ЎЗБЕКИСТОН Маданият фондининг навбатдаги илмий-маданий конференциясида Бухоро яҳудийларининг маданият маркази ташкил этилди.

Конференциянинг бу тадбирини қўллаб-қувватлаш учун Самарқанд, Бухорода яшаб, ижод этаётган фан арбоблари, шаҳримиздаги турли жамоат, партия ва совет органларида фидокорона меҳнат қилаётган яҳудий миллатига мансуб нотиқлар қатнашди.

Минбарга чиққан нотиқлар IX—XVI асрларда равнақ топган қўлёзма тарихи, яҳудий адабиёт тарихи, яҳудий тили тарихи, маданияти, санъатини ўрганиш борасида ўз фикр, мулоҳазаларини баён этдилар.

Султон МУХТОРОВ.

Санъатнинг сеҳрли олами

«ХАЛҚИМИЗНИНГ ДАРДУ ШОДЛИГИН КУЙЛАЙЛИК»

Фарғоналик хонанда — «Камолот-89» конкурсининг ғолиби Охун Мадалиев билан суҳбат

— Суҳбатимизни ҳозирги фаолиятингиздан бошласак. Ҳар қалай, бу ҳам оқшомхонларни қизиқтиради.

— Олтиариқ районидаги 20-ҳунар-техника билим юртида бадиий раҳбарман. Ўн беш йилдирки, район пионерлар уйи қошидаги «Дебоча» ансамблида қатнашаман.

— Фарғонада «Охун» дейишса сизни танимаган, қўшиқларингизни тинглламаган одам йўқ. Сизни шундай аташларига нима дейсиз?

— Қарши эмасман бу овозага... Фақат бу олқишлардан талтайиб кетмаслик даркор. Халқ сизга ишондими, охиригача оқлаш керак. Халқ ҳурматини устозим Қобилжон Юсупов ва Қиличбек Тожиевлар туфайли, деб биламан.

— «Камолот-89» конкурсига «етиб келолмаган»лар орасида умидли ёшларни биласизми? Уларнинг қатнашолмагани сабаби нимада деб ўйлайсиз?

— Аввало, бу тадбир вилоятларда, қолаверса Фарғонада ҳам бўлмади. «Камолот-89» конкурси фақат республика марказида, умумий бўлди. Конкурсга эшитиб келдим. Ғолибликдан кўра, устоз санъаткорлар билан мулоқотда бўлганимдан мамнунман... Ўзбекистон Маданият фонди кўпгина ҳайрли ишлар қилаётганини эшитиб, мен ҳам шу йилнинг февраль ойида концерт бермоқчиман.

— Таниқли (ёки истеъдодли) санъаткор бўлиш учун санъат даргоҳини тамомлаш шарт, деган фикрга қандай қарайсиз?

— Мутлақо қўшилмайман... Ўлмас Саиджонов машҳур санъаткор, у Маъмуржон Узоқов услубида айтади. Касби санъаткор эмас. Бундай мисоллар кўп. Халқимизнинг дардини, шодлигини куйловчи санъаткорлар доимо сафимизда бўлиши керак. Бунинг учун махсус билим олиш шарт эмас.

Ёшлигимда Шерали Жўраев қўшиғини тинглаб, оҳанги юрагимда муҳрланиб қолган.

— Сиз кўпроқ қайси шоирларнинг шеърларига мурожаат этасиз?

— Асосан Йўлдош Сулаймон, Мақсуда Эргашева, Нурали Қобул, Муҳаммад Юсуф шеърларини ёқтираман. Уларга куй басталаб коллективимизда муҳокама этамиз, кейин кўпчилик олдида айтаман.

— Авваллари қўшиқчилар миллий — дутор, най, танбур, доира ва торнинг сеҳрли оҳангларига жўр бўлишарди. Энди эса баъзиларининг ўрнини орган, гитара ва ударниклар эгаллади. Бу миллий куйимизнинг ривожига салбий таъсир этмайдими?

— Ўйлатиб қўйдингиз-ку! Замонавийлашиб кетяпмиз, шекилли. Менимча, ўзбек миллий куйимизга чет эл асбобларини бўйсундириш ёмон эмас. Фақат ҳар қандай шароитда миллийликни сақлаб қолиш керак.

— Маъмуржон Узоқов, Расулқори Мамадалиев, Муроджон Аҳмедов, Юнус Ражабий каби устоз санъаткорлар меросини ўрганиш, учун аввало нималар қилмоқ даркор?

— Биринчи навбатда улуғ санъаткорлар меросини ўрганадиган мактаб очишимиз зарур. Улар ҳақида хотира китоблар ва ёшларга методик қўлланмалар яратиш вақти келди.

— Оқшомхонларга тилакларингиз?

— Миллий қадриятларимиз асрлар оша яшайверсин. Қўшиқ доим ҳамроҳлари бўлсин!

Суҳбатдош
Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

⊙ РАҚСНИНГ ЯРАТИЛИШИ. СССР халқ артисти Галия Измайлова.
В. Дубровский суратн.

«НАВРЎЗ» ТАШКИЛ ЭТИЛДИ, ЛЕКИН...

Тошкент марказида бунёд этилаётган ажойиб иншоот тўғрисидаги масала кўп миллатли саҳна санъати фойдасига ҳал бўлди. Ўзбекистон ҳукумати ушбу бинони «Наврўз» миллатлараро давлат театрига бериш тўғрисида қарор қабул қилди. Шундай қилиб, ушбу саҳна жумҳурият театр ва концерт коллективларига, шунингдек миллий-маданият марказлари ва бирлашмаларининг ижодий коллективларига берилади. Бу ерда қардош республикалардан келган меҳмонлар ҳам ўз санъатини намойиш этишлари режалаштирилган.

Эски ва янги шаҳар оралиғида бунёд этилаётган маҳобатли бино аввалига Горький номли Рус академик драма театри учун мўлжалланган эди. Мазкур театр коллективи эллик йилдан кўпроқ вақтдан бери кўримсиз, эски бинода ишлаб келмоқда. Қурилаётган янги бинони кейинчалик ўзга академик театрга бериш ҳақида гаплар тарқалди. Сўнг бошқа даъвогарлар ҳам пайдо бўлди.

Ниҳоят, коллективнинг ўзи сўнгги сўзни айтиши керак эди. Чунки у бундан 23 йил илгари эндиликда кўпдан-кўп даъвогарларнинг иншоотига айланган мазкур бино лойиҳасини меъморларга буюрган ва тасдиқлаган эди. Февраль ойининг ўрталарида Горький номли театр труппаси ўзининг умумий мажлисига йиғилди. Мажлис ҳамюртларга, Тошкент шаҳри ва бутун республикамиз аҳолисига мурожаатнома қабул қилиш билан ниҳоясига етди. «Ҳозир ҳар биримиз муқаддас дўстлик туйғусини мустаҳкамлаш йўлида барча ишни қилишга бурчлимиз, дейилади мурожаатномада. Айниқса жонли ва оммавий санъат, халқ ишонаган ва халққа таъсир қиладиган санъат бўлмиш театр санъатининг бунга қурби етади... Мана шу янги театр Ўзбекистонда яшовчи халқлар миллий маданиятлари марказлари системасидаги энг муҳташам бинолардан бири бўлиб, уларнинг мулоқоти, яқинлашуви, дўстлиги маскани-га айлансин».

— Кимлargадир театримиз масала пайдо бўлаётган бир пайтда бу кошона барча санъаткорлар ва санъат мухлисларини ўз паноҳига олиши мумкин.

Хўш, Горький номли театр энди нима қилади? Республика ҳукумати Ўзбекистон қурилиш министрлигига 1991—1992 йилларда уни таъмирлаш, техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлаш ва катта ремонтдан чиқариш вазифасини топширди. Ушбу қарорни рўёбга чиқариш ва «Туя гўшти еган» театр бинолари билан содир бўлган воқеаларга барҳам бериш керак бўлади. Давр руҳига мос келадиган «Наврўз» театрини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилингани кувончли бўлди. Лекин бу янги бино қачон битаркин? Ҳозирча байналмилал тарбиясини янада яхшилаш, Ўзбекистонда яшаётган миллатлар ва элатларнинг маданий қадриятларини ривожлантириш ва улардан баҳраманд бўлишга хизмат қилиши лозим бўлган янги театр ўз фаолиятини қачон бошларкин? Яхши ниятларимиз қоғозда қолиб кетмасмикан...

Э. ТУҲФАТУЛЛИНА.

Советлар мамлакатида

⊙ ОЛМАОТА. Қозоғистон пойтахтида яқинда тузилган «XXI аср дунё манзили» комитети ташкил этган ядро қуролига қарши ҳайрия тадбири «ракеталар ўрнига рок, уруш ўрнига тинчлик» шиори остида ўтди. Совет рок-музикаси юлдузларининг концерти бўлди, улар ишлаб топилган пулларни янги комитет жамғармасига ўтказдилар. Бу тадбир май ойида Қозоғистон пойтахтида бўладиган «Дунё сайловчилари ядро урушига қарши» жаҳон анжуманн маданий ва ахборот-реклама тадбирларидир.

⊙ КИЕВ. Украина ССР Миллий жамиятлари кенгаши ташкил этилди. Таъсис конференциясида арман, рус, болгар, венгер, поляк, грек, немис, лўлиларнинг республикада яшаётган бошқа миллатларнинг вакиллари қатнашдилар. Кенгаш маҳаллий миллий ташкилотлар ишини мувофиқлаштириши, украина аҳолиси ўртасидаги қардошларча муносабатларни чуқурлаштиришга кўмаклашиши, давлат маданий миллий программаларини ишлаб чиқишда қатнашиши керак.

⊙ РИГА. Бу ерда ташкил этилган энергетиклар жамияти Латвияда эҳтимол тутилган энергетика танглигини юмшатиш мақсадида энергиянинг ноанъанавий манбаларидан фойдаланиш режаларини таклиф этди. Латвия ва қўшни республикалар иқтисодий мустақиллиги тўғрисидаги қонун кучга кириши билан электр таъминотида муайян қийинчиликлар бўлиш хавфи туғилмоқда. Латвия ана шу қўшни республикалардан электр қувватининг қарийб ярмини олади. Масалан, шамол қурилмаларидан фойдаланиш натижасидагина бутун агросаноат комплекси эҳтиёжини қондириш мумкинлиги ҳисоблаб чиқилган. Кичик ГЭСларни зудлик билан тиклаш зарур. Урушгача икки мингга яқин кичик ГЭС ишлаб турган эди. Мутахассисларнинг фикрича, бугунги кунда уларнинг тахминан 200 тасини қайтадан тиклаш мумкин.

⊙ ТБИЛИСИ. Грузия ССР Фанлар академиясининг геофизика институтида дўл ёғдирувчи булутларни аниқлашнинг яна бир усули ишлаб чиқилди. Мазкур усул локаторлар ёрдамида булутларнинг физикавий хусусиятларини таққослашга асосланган. Бу эса дўл ёғдирувчи булутларни аниқроқ билиб олишга ёрдам беради, бунинг натижасида иҳота ишларининг пухталиги ошади ва уларни ўтказиш учун ҳаракатлар қарийб чорак баравар қисқаради.

(ТАСС).

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

„ЭЛЕКТРОНИКА"

БОЛАЛАР БОҒЧАЛАРИ, ИНТЕРНАТЛАР, МАКТАБЛАР, КЛУБЛАР ВА ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМАЛИ МАГАЗИН-САЛОНИ
пул ўтказиш йўли билан
«МОЛДАВИЯ ПИРАМИДАЧАЛАРИ» УЙИНЛАРИНИ СОТАДИ

Бу ўйин болаларда кенг кўламда фикрлай олиш қобилияти, ранглар ва тусларни фарқлаш ҳиссини ривожлантиришга имконият беради.

Магазин манзили: 700000, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй. Телефон 33-89-12.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА УҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ГОСКОМТРУД УзССР

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТАШГОРСТРОЙ» территориал-қурилиш бирлашмасининг

8-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА:

малакали ишчилар — темир-бетон ва пўлат конструкцияларининг монтажчилари, электр пайвандчилар, арматурачилар, бўёқчилар, 4—5 разрядли сувоқчилар, дурадгорлар, 3—4 разрядли бетончилар, электриклар, автомашина ҳайдовчилари.

Меҳнатга — ишбай-мукофот тариқасида ҳақ тўланади.

Қурилиш касбини эгаллаш ва малака оширишни истаган қишилар ўқув-курс комбинатига юборилади. Ишга Тошкент шаҳри ва пойтахтга яқин районларда яшовчи кишилар ва бошқа шаҳарлардан келганлар қабул қилинади.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади ва Тошкент шаҳрида пропискадан ўтказилади, оилали кишилар 2—3 йил мобайнида оилавий ётоқхона, навбатга туриш тартиби билан квартира билан таъминланадилар.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИГА

ишлаб чиқариш хоналарининг фаррошлари, эскалатор навбатчилари, йўл монтёрлари, тоннель ишчилари, металл конструкциялар, станция ва тоннель ускуналари, ҳаракатланувчи составларга хизмат кўрсатувчи ва уларни ремонт қилувчи слесарь-электриклар, релечи-электр монтёрлар.

Меҳнатга — вақтбай-мукофот тариқасида ҳақ тўланади.

Тунги пайтда ишлаганлиги учун тариф ставкасининг 35 фоизи миқдорида қўшимча ҳақ тўланади. Хизмат кўрсатган йиллари учун мукофот пули тўланади. Ходимлар йилда бир марта мамлакат темир йўллари бўйлаб бепул сафарга бориб келиш ва метрополитенда бепул қатнаш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Маълумотлар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй ва район Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги аҳолини ишга жойлаштириш район бўлимлари.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

Ёшларни университетга ва республикамизнинг бошқа олий ўқув юртларига ўқишга киришга тайёрлаш бўйича

3 ОЙЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА **ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ**

Машғулотлар: ўзбек тили ва адабиёти, рус тили ва адабиёти, тарих, математика, араб тили фанларидан ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

тайёрлов курсларида дарсларни қабул комиссиясида катта иш тажрибасига эга бўлган университетнинг етакчи ўқитувчилари ўтишади.

Машғулотлар **1 мартдан** бошлаб кундуз кунлари жадвал бўйича ҳар шанба ва якшанбада ўтказилади.

Абонементлар В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг Маданият саройидан, 26-хонадан ҳар куни соат 11 дан бошлаб 18.00 гача сотиб олиш мумкин (28, 34, 87-автобуслар; 4, 8-троллейбуслар; 9, 12-маршрутли таксиларнинг «ТОШДУ» бекати).

Маълумотлар учун телефон — 46-39-55.

КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР, ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ШАХСИЙ ЕНГИЛ АВТОМОБИЛЛАРНИНГ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ТОН» КООПЕРАТИВИ

Енгил автомобиллар ойналарига ва уй-рўзғор ойналарига тус (қоронғилатиш) бериш бўйича

ПУЛЛИ ХУЗМАТ КЎРСАТАДИ

Бажарилган иш учун шахсий кишилар — нақд пул тариқасида, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар эса — пул ўтказиш йўли билан ҳақ тўлайди.

Корхоналар, муассасалар, ташкилотларга, шунингдек шахсий кишиларга ГОСТ бўйича тасдиқланган низомга мувофиқ справка берилади.

«ТОН» КООПЕРАТИВИ ойналарни автоматик равишда кўтариб-туширадиган қурилмаларни, барча маркалардаги автомобилларга муҳофаза сигнализациясини ўрнатиш ишларини ҳам амалга оширади.

Иш вақти — ҳар куни соат 10 дан 18.00 гача.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 26-ёнилғи қуйиш бекати яқинидаги Тошкент отчопари ёнига жойлашган (17-трамвайнинг «Сўнгги» бекати).

ТОШКЕНТ КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ

1990-1991 ўқув йилида

техникумнинг кечки ва сиртқи бўлимларига ўқишга кирувчилар учун

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Тайёрлов курсларида таълим техникумнинг бўлимларида олиб борилади:

«Ташсельмаш» заводи қошида — Сельмаш кўчаси, 6-уй. Телефонлар — 39-02-23, 39-02-76, 39-08-57;

«Таштекстильмаш» заводи қошида — Текстильмаш кўчаси, 4-уй. Телефон 53-95-76;

Трактор заводи қошида — «Ташавтомаш» турар-жой массиви. Телефон 69-83-97;

«Узбексельмаш» заводи қошида — Новомосковская кўчаси, 42/2-уй. Телефон 34-35-31.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Таълим учун — 30 сўм ҳақ тўланади.

Тайёрлов курсларига 9-10 синф маълумотига эга бўлган кишилар, шунингдек кундузги мактабларнинг 9-11-синф ўқувчилари қабул қилинади.

Дарслар рус тилида олиб борилади.

Адрес: Тошкент шаҳри, 48-алоқа бўлими, Сельмаш кўчаси, 6-уй (10, 16, 21, 28, 48, 71, 72, 80-автобуслар; 13-трамвайнинг «Ташсельмаш» заводи» бекати).

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

«ФОТОН» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузуридаги

39-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚИЗЛАР УЧУН: ярим ўтказгич асбоблар ва интеграл микросхемаларни йиғувчи, электрон саноати асбобларини синовчи, электрон саноати техника назорати бўлимининг назоратчиси;

ЙИГИТЛАР УЧУН: технологик ускуналарни созловчи, радиоэлектрон аппаратураларнинг монтажчиси, кенг профилдаги станокчи.

Ўқишга 8 ва 10 синф маълумотига эга бўлган Тошкент шаҳри ва Тошкент области (Калинин, Оржоникидзе, Янгийўл районлари)да **яшовчи йигит ва қизлар қабул қилинади.**

10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 10 ой.

МАШҒУЛОТЛАР — «ярим ўтказгич асбоблар ва интеграл схемаларни йиғувчи», «электрон саноати техника назорати бўлимининг назоратчиси», «электрон саноати асбоблари синовчи» ихтисосликлари бўйича ўқиётган қизлар учун группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Ўқувчиларга ойига 77 сўм стипендия тўланади. Билим юртини тамомлагач ўқувчиларга эгаллаган касби бўйича малака оширганлик ҳақидаги диплом берилади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртини тамомлагач уларга касб эгаллаганлиги ва ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

Таълим даврида ўқувчилар уч маҳал бепул овқат, ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ҳамма ўқувчиларга ўзлари ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар имтиёзли шартлар билан олий ўқув юртларига қабул қилинадилар.

Билим юрти ўқувчиларни информатика ва ҳисоблаш техникасига ўқитиш учун «КУВТ-86» ҳисоблаш машинасига, спорт базасига эга, вокал-чолғу ансамбли, самбо секцияси, радио ва техника ижодиёти тўгараклари ишлаб турибди.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: 8-синфни тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳнома, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, медицина справкаси (086/У форма), яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 8-дона фотосурат, (4 дона — 3х4, 4 дона 4х5 см. ҳажмида).

Бизнинг адрес: 700005, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Весна кўчаси, (5, 12, 68э, 183-автобусларнинг «Ўзбум» бекати; 1, 5, 26 трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-51.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги
Ўзбекистон ССР Халқ таълими Бош бошқармаси
41-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

1990-91 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

«ВС» категориядаги ҳайдовчи ҳуқуқини олиш билан бирга автокранчи, енгил автомобиллар ремонти бўйича автослесарлар, бульдозер, скрепер, грейдер машинисти, сувоқчи-бўёқчи, дурадгор, слесарь-сантехник, гишт терувчи.

Ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги 8-10 синф маълумотига эга бўлган ёшлар қабул қилинади.
Ўқиш муддати — 3 йил ва 1 йил.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник, гишт терувчи ихтисосликлари бўйича таълим олаётган ўқувчиларга (ўқиш муддати — 1 йил) стипендия, ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ҳамма ўқувчиларга ўзлари ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 фоизи берилади.

3 йил муддат билан таълим олаётган ўқувчилар тўла давлат таъминотида бўладилар.

Билим юртини тамомлаганлар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ва бошқа база корхоналарига ишга юбориладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Таълим даврида алоҳида ўзинн кўрсатган ўқувчилар имтиёзли шартлар билан техника олий ўқув юртларининг кундузги бўлимига ўқишга кириш имкониятига эгадирлар.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТИШЛАРИ ЛОЗИМ: директор номига ариза, аттестат ёки 8-синфни тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳнома, характеристика, медицина справкаси, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (4х5 см).

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 83-уй (44, 48, 97-автобуслар. 10-троллейбус; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Лабзак» бекати).
Телефон: 41-38-22.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги

27-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

1990—1991 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Юқори малакали ёғочсоз-дурадгор (ўқиш муддати — 1 йил), **дурадгор** (ўқиш муддати — 3 йил), **бадиий ва моделли мебель дурадгори** (ўқиш муддати—3 йил), **қурувчи дурадгор** (ўқиш муддати — 3 йил), **жилва бериш бўйича бўёқчи** (ўқиш муддати—3 йил), **пардозловчи, плита ётқизувчи, мозаикачи** (ўқиш муддати—3 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА 9—11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Уч йиллик ўқишни тамомлаганларга диплом берилади. Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

27-ҳунар-техника билим юрти янги бинога жойлашган. Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил этилган, спорт комплексида бокс, кураш, шахмат, шашка, волейбол секциялари ишлайди.

Билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4), 086/У формадаги медицина справкаси.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Спутник массиви, 4-квартал (19-троллейбус; 58, 40, 75, 98-автобусларнинг «27-билим юрти» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТАШСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

атроф-муҳитни муҳофазалаш, газ хўжалиги, сув таъминоти ва канализация бўйича инженерлар.

Мурожаат учун: Тошкент шаҳри, М. Ҳасанова кўчаси, 14-уй. Ҳамза район аҳолини ишга жойлаштириш бўлими.

ПАНОРАМАЛИК ТЕЗ ЎҚИШ КУРСЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР «БИЛИМ» ЖАМИЯТИ

Республика иқтисодий ва илмий-техника ташвиқоти уйи аутотренингдан фойдаланган ҳолда панорамали тез ўқиш

ПУЛЛИ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ УТКАЗАДИ

Тез ўқиш усулини эгаллаш билан сиз кўзингизни текст марказига тик ҳолда йўналтириб ўқиш тезлигини 3—4 марта ва ундан кўпроқ даражада оширишингиз мумкин.

Маълумотлар учун телефонлар—44-57-44, 44-53-83.

Тингловчилар ҳафтанинг тоқ кунлари қуйидаги адресда тўпланишади: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 12-уй. Лекторлар уйи.

Машғулотлар соат 19.00 да, мажлислар залида бошланади.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг

РЕСПУБЛИКА МОДЕЛЛАР УЙИ

Кийим-кечакларни намойиш қилиб кўрсатиш учун

АЁЛЛАР ВА ЭРКАКЛАРНИ

ТАКЛИФ ЭТАДИ

бўйи-басти — 1,75 см. дан кам бўлмаган — аёллар;
бўйи-басти 1,90 см.дан кам бўлмаган эркаклар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 24-уй, 4-қават. Маълумотлар учун телефон — 53-14-70.

Тошкент шаҳар, Акмал Икромов районидаги Республика музика ва рассомчилик мактаби томонидан **Убайдуллаев Солихон Исмоилович** номига берилган 991813 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Ҳамза районидаги 34-ҳунар-техника билим юрти томонидан **Эрматова Замира Бегмахаматовна** номига берилган 3242 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент қишлоқ ҳунар-техника билим юрти томонидан **Боймирзаев Абдураҳим Ғаппарович** номига берилган 264604 номерли йўқолган

ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти томонидан **Адильбекова Тамара Туленовна** номига берилган ЖВ—1 142998 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти томонидан **Адильбекова Тамара Туленовна** номига берилган 246-С номерли йўқолган

ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/II да **Майсаранинг иши**, 28/II да **Дон Кихот.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/II да **Пуч**, (19.00), 28/II да **Уғрини қароқчи урди** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/II да **Зўлдир** (19.00), 28/II да **Нурхон** (19.00).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/II да **Фармонбиби араздаи** (19.00), 28/II да **Паранжи сирлари** (19.00).

КИНО

26 ФЕВРАЛДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЖАНОБ ҲИНДИСТОН» (катта зал, 17.30), «ХОН ГИЛЬ ДОН» (18.20).

Чайка — «СУЛТОН БЕЙ-ВАРС» (18.15, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (жуфт соатларда).

Восток — «ДЕЖА ВЮ» (тоқ соатларда).

Нунус — «ЖАНОБ ҲИНДИСТОН» (18.30, 20.45).

Москва — «ДЕЖА ВЮ» (17, 19, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЖАНОБ ҲИНДИСТОН» (18.30, 21.00).

27, 28 ФЕВРАЛДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЖАНОБ ҲИНДИСТОН» (катта зал, 11, 14, 17.30), «ХОН ГИЛЬ ДОН» (12, 14, 16, 18, 20).

Чайка — «ХОН ГИЛЬ ДОН» (10.30, 12, 16.30), «СУЛТОН БЕЙ-ВАРС» (13.45, 18.15, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (жуфт соатларда).

Восток — «ДЕЖА ВЮ» (тоқ соатларда).

Нунус — «ЖАНОБ ҲИНДИСТОН» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Москва — «ДЕЖА ВЮ» (17, 19, 21.00), «ШИША ЛАБИРИНТ» (11, 13, 15.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЖАНОБ ҲИНДИСТОН» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00)

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Польшанинг «Варшава» цирки ва совет цирки усталарининг гастроллари** (26, 27, 28/II да 19.00 да).

Корхоналар ва кооперативларнинг раҳбарлари

ДИҚҚАТИГА!

«УВАЗ-460» ва «М-2140» **маркалардаги автомобилларни** «КАМаз», «МАЗ», «ЗИЛ-133» **маркалардаги бортли ёки ярим прицепли дизель автомобилларига**

АЛМАШТИРАМИЗ

Маълумотлар учун телефонлар: 76-88-33, 76-87-35, 76-87-31.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ КИШИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1990 йил 28 февралда В. Пикулнинг «БИТВА ЖЕЛЕЗНЫХ КАНЦЛЕРОВ» ВА А. ТОЛСТОЙНИНГ «ЗОЛОТОЙ КЛЮЧИК И ПРИКЛЮЧЕНИЯ БУРАТИНО» китобларига берилган талонларнинг амал қилиш муддати

ТУГАЙДИ

«Ташкинга» шаҳар китоб савдоси идораси.

ЮБИЛЕЙГА МАРҲАМАТ!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 24-БОЛАЛАР УЙИ

1990 йил 1 март куни **ўзининг 60 йиллиқ юбилейини нишонлайди.**

Маъмурият мазкур болалар уйида тарбияланганларни кечага таклиф қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ОЛИМЛАР УЙИ
Ўзбек тили
зудлик билан ўқитиладиган 4 ойлик таълим курсларига

ҚАБУЛ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курслар 1990 йил 1 мартдан иш бошлайди.

Олимлар уйи макони: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 52-уй (метронинг «Тошкент» станцияси). Телефон 56-73-88.

САЁҲАТГА—АВТОБУСДА!

Жумҳуриятимиз шаҳарлари ва унинг сарҳадларидан ташқаридаги йўналишлар бўйлаб ўтадиган автобус саёҳатлари алоҳида эътибор қозонган. Йўлланмаларни сотиш бюроси дам олиш кунларига мўлжалланган уч кунлик автобус сафарларига гуруҳий йўлланмаларни тавсия этади.

МАРТ ОЙИГА

Наманган, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1320 сўм. 9-11 март, 25-27 март, 27-29 март кунлари.

Қўқон — Ҳамзаобод, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1406 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 23—25 март, 25-27 март, 27-29 март, 30 март — 1 апрель кунлари.

Фарғона — Ҳамзаобод, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси— 1406 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 25-27 март, 27-29 март, 30 март — 1 апрель кунлари.

Фрунзе, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1998 сўм. 25-27 март, 27-29 март кунлари.

Талас, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1320 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 23-25 март кунлари.

Жамбул, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1560 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 23-25 март кунлари.

Конибодом — Исфара — Ленинобод, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1350 сўм. 9-11 март, 23-25 март, 27-29 март, 30 март — 1 апрель кунлари.

Туркистон—Кентов, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1665 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 23-25 март кунлари.

Самарқанд-Навоий-Бухоро, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1800 сўм. 16-18 март кунлари.

Уратепа—Ленинобод, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1554 сўм. 9-11 март, 25-27 март, 27-29 март кунлари.

Панжикент — Самарқанд, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1320 сўм. 23-25 март, 30 март — 1 апрель кунлари.

Қарши-Шаҳрисабз, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1440 сўм. 26-28 март, 29-31 март кунлари.

Исфара, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1350 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 23-25 март кунлари.

«Эльбрус» саёҳатчилар базаси (Чимён), 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1050 сўм. 9-11 март, 16-18 март, 23-25 март, 30 март — 1 апрель кунлари.

«Янгиобод» саёҳатчилар базаси, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 990 сўм. 2-4 март, 16-18 март кунлари.

«Кумушкон» саёҳатчилар базаси, 2 кунга, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 800 сўм. 7-8 март, 17-18 март, 24-25 март кунлари.

Чимкент, бир кунга, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 390 сўм. 3, 4, 8, 10, 11, 17, 18, 24 март кунлари.

АПРЕЛЬ ОЙИГА

Наманган, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1320 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Қўқон — Ҳамзаобод, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1406 сўм. 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Фарғона — Ҳамзаобод, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1406 сўм. 6-8 апрель, 13—15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Фрунзе, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1998 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Талас, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1320 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Шаҳрисабз, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1480 сўм. 6-8 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Жамбул, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1560 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Конибодом — Исфара — Ленинобод, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1350 сўм. 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Туркистон — Кентов, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1665 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Самарқанд — Навоий — Бухоро, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1800 сўм. 13-15 апрель кунлари.

Уратепа — Ленинобод, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси— 1554 сўм. 6-8 апрель кунлари.

Панжикент — Самарқанд, 30 кишилик бир гуруҳ. Баҳоси — 1320 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

Исфара, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1350 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель кунлари.

Самарқанд — Бухоро, 37 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1850 сўм. 1-3 апрель, 4-6 апрель, 6-8 апрель, 8-10 апрель, 11-13 апрель, 13-15 апрель, 15-17 апрель, 18—20апрель, 22-24 апрель, 25-27 апрель, 27-29 апрель, 29 апрель — 1 май кунлари.

«Чимён» саёҳатчилар базаси—30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1140 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

«Эльбрус» саёҳатчилар базаси (Чимён), 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 1050 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель, 27-29 апрель кунлари.

«Янгиобод» саёҳатчилар базаси, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 990 сўм. 6-8 апрель, 13-15 апрель, 20-22 апрель кунлари.

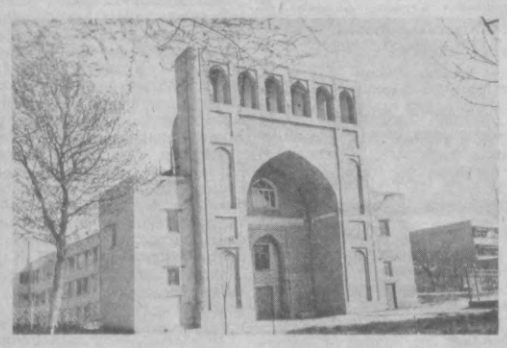
«Кумушкон» саёҳатчилар базаси, 2 кунга, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 800 сўм (тахминан). 7-8 апрель, 14-15 апрель, 21-22 апрель, 28-29 апрель кунлари.

Чимкент, 1 кунга, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 390 сўм. 1, 7, 8, 14, 15, 21, 22, 28, 29 апрель кунлари.

Олмаота, 5 кунга, 30 кишилик 1 гуруҳ. Баҳоси — 3000 сўм. 5-9 апрель, 12-16 апрель кунлари.

АВТОБУС ЙЎНАЛИШЛАРИ БЎЙЛАБ ҚИЛИНАДИГАН САЁҲАТ ЙЎЛЛАНМАЛАРИ БАҲОСИГА ОВҚАТЛАНИШ, ЖОЙЛАШИШ, ЭКСКУРСИЯ ХИЗМАТИ ВА БОРИШ-КЕЛИШ ҲАҚИ КИРАДИ.

Йўлланмаларни харид қилиш юзасидан қуйидаги адрес бўйича мурожаат қилинсин: 700011, Тошкент—11, Навоий кўчаси, 69-«а» уй (метронинг «Пахтакор» бекати). Телефон 44-11-92.

«ТОШКЕНТТУРИСТ» ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

Р. — 02116.
Тиражи 139.200. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.